

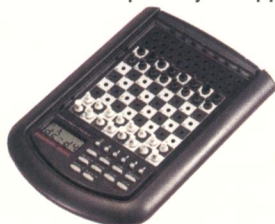
► **Savner du en sjakk-partner?**
LØSNINGEN ER EN SJAKK-COMPUTER !

Med en sjakk-computer i huset har du alltid noen å spille mot, uansett tid på døgnet. Sjakk skjerper hjernen for store og små, og tester har bevist at barn som spiller sjakk oppnår bedre skoleresultater. Prøv selv!

4 in 1 Kr. 390,- (24x17x3,5cm)

- ★ Nyhet ! 4 spill i en computer
- ★ SJAKK, 64 spille-nivåer
- ★ DAM, 32 spille-nivåer
- ★ TOP MIND (Mastermind) 64 nivåer
- ★ 4 PÅ RAD, 24 spille-nivåer

BRAVO Kr. 690,- (20x13,5x3,5cm)

- ★ 64 nivåer fra nybegynner til hobby- og klubb-spillere (rating ca. 1900)
- ★ Display og klokke-funksjon
- ★ Spiller ca. 100 timer på 3 batterier
- ★ Ypperlig reise-computer!

COSMOS Kr. 990,- (23x18x2,5cm)

- ★ Reise-sjakk med display og klokke og klubb-spillere (rating ca. 1950)
- ★ 64 nivåer fra nybegynnere til hobby- og klubb-spillere (rating ca.1950)
- ★ Samme finesser som Barracuda
- ★ Stilig kabinett med lokk

ARAGON Kr. 690,- (31x25x3cm)

- ★ Ypperlig førstegangs-computer
- ★ 64 nivåer (med klokke) for barn, nybegynnere og hobby-spillere
- ★ Tale (Engelsk) med kommentarer
- ★ En populær gaveartikkel!

Bestselgeren! (31x23x3cm)

BARRACUDA Kr. 990,-

- ★ Verdens mest solgte sjakk-computer
- ★ 64 nivåer fra nybegynnere til hobby- og klubb-spillere (rating ca.1950)
- ★ Display med klokke og parti-informasjoner
- ★ Garantert suksess!

EXCLUSIVE Kr. 4990,- (40x40x5cm)

- ★ Flott møbel i valnøtt, med magnetiske brikker for automatisk registrering
- ★ 64 nivåer fra nybegynnere til hobby- og klubb-spillere (rating ca.2000)
- ★ Utskiftbare program-moduler
- ★ m/Magellan-modul (2250) **Kr. 6490,-**

GAME CLOCK Kr. 590,- (19x12x8cm)

- ★ Elektronisk klokke med "alle" mulige forskjellige tids-varianter
- ★ Kan programmeres etter ønske
- ★ Solid utførelse, Stilig design

SJAKK-programmer og PARTI-baser for PC

World Champ. Package, Shredder4/Gen.6.5/Nimzo 2000/ K.T.'s Sluttsp. Kr. 990,-	Chess Assistant 5,1, 1,15 mill. partier + Chess Tiger, Topp! Kr. 690,-
Fritz 8, Elo-rating 2600+, 1 million teori-trekk, 320.000 partier Kr. 590,-	Rebel EOC, 50 mill. teori, 1 million partier + sjakk-program Kr. 490,-
Rebel 11, 4 Forskjellige program, Elo 2600+, 20 mill.teori, 800.000 partier Kr. 590,-	Rebel-Tiger, Elo 2600, 1 million teori-trekk, 500.000 partier Kr. 390,-
ChessMaster 9000, Elo-rating 2600, 100.000 teori-trekk, 90.000 partier Kr. 490,-	Rebel Century, Elo 2600, 16 mill. teori-trekk, 300.000 partier Kr. 290,-
	Tasc Chess Tutor, Opplæring og Øving + sjakk-program Kr. 490,-

N.B! Bestilling sendes Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo Tlf. 22 15 12 41 Fax 22 71 00 07

Vennligst send omgående pr. post-oppkrav: (Porto-tillegg Kr. 99,-)

1 stk. .... Kr. ....

Navn ..... Postnr. ....

Adresse ..... Sted .....

Prisene er inklusive moms, batterier eller transformator, og Norsk bruksanvisning.

Ellen Hagesæther (24)

Nordisk mester for kvinner se side 20
Østenstad vant NM se side 6

The London Chess Centre

Order online at www.chess.co.uk

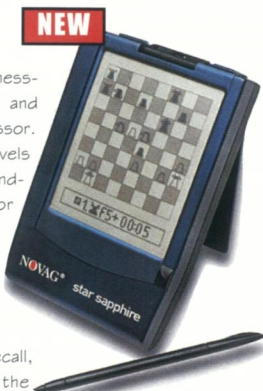

Novag Star Diamond
est. 2300 ELO £199.99

- * The perfect combination of classic styling and playing strength
- * Ultra light and very sensitive 9" square sensory chessboard with 24 control keys
- * Advanced CISC-Style processor
- * 64 preset playing levels
- * Provides the same wealth of game options as the Star Sapphire
- * High-speed Selective Search or powerful Brute Force program - choose between the two
- * Extensive openings library of 123,000 ply or opt for Active, Passive, Tournament or user programmable book
- * Includes both a Rating-System and Warning-System!
- * Connects to any PC via serial port
- Mains or 4 x AA battery operated (not included).

Novag Star Sapphire
est. 2300 ELO £179.99

- * New touch-screen chessboard with backlight and advanced RISC processor.
- * 64 preset playing levels and unlimited independent level setting for Black/White.
- * Extensive openings library of 123,000 plus user programmable book.
- * Complete game recall, handicapping and the computer even learns from its mistakes.
- * The game rating function lets you rate your playing strength.
- * Information LCD provides easy access to many game options and the computer's 'thought-process'.
- * Storage of up to 64 games for replay on the LCD display.
- * Connection through the serial interface to any IBM compatible PC.
- Plays with 3 x 1.5V "AAA" batteries or adaptor (not included).

All of the latest books available from ...

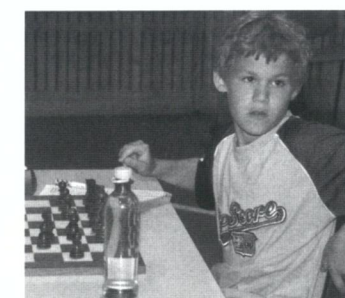
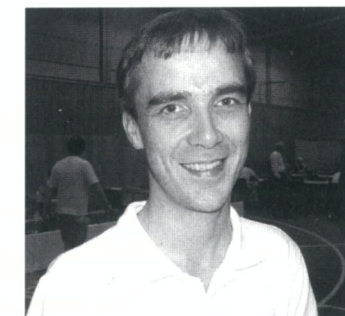
www.chess.co.uk/books2003

The London Chess Centre
369 Euston Road, London NW1 3AR - United Kingdom
www.chess.co.uk info@chess.co.uk
Telephone: (+44) 207 388 2404 Fax: (+44) 207 388 2407

Nr. 4 • 2003 • årg 69

Innhold

Landsturneringen NM 2003 i Fredrikstad	4
Eliten: Berge for sjette gang	6
Mesterklassen: Jansson Askers andre NM-konge	10
Klasse 1: Kjetil Lund Hansens hopp fra klasse 2	12
Klasse 2: Leif Kverndal 67 år og i fortsatt fremgang	13
Klasse 3: Sissel Stava var sterkest	14
Klasse 4: Kjetil Nylunds sikre seier på fintelling	15
Klasse 5: Berge Frimanslunds fine 8 av 9	16
Seniorklassen: Ragnar Hoen sikker som vanlig	17
EM for seniorlag 2003	19
Ellen Hagesæther Nordisk mester for kvinner	20
12-årige Magnus Carlsen IM	22
Leffis opptur og nedtur	25
Barentsmesterskapet 2003	27
Borchgrevink NATO-mester 2003	29
NGP; resultater og sammenlagt	30
Turneringskalender, -info og -annonser	31

NORSK SJAKK BLAD

www.sjakk.no

Redaktør: Sjakkkontoret v/
Bård Andrew & Bjarke Kristensen
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Telefon 22 15 12 41p
e-post sjakkfor@online.no

Medarbeidere i nr. 4:
Øystein Brekke, GM Einar Gausel, Ellen Hagesæther, Victor Hansen, GM Leif Erlend Johannessen, Sylvia Johnsen, Hans Olav Lahtum, IM Kjetil A. Lie, Trond Romsdal, Ole Valaker, Richard Wicklund-Hansen.

Norsk Sjakkblad er medlemsblad for Norges Sjakkforbund. Synspunkter som framføres i bladet er ikke nødvendigvis i samsvar med sjakkforbundets offisielle mening.

Årsabonnement for ikke-medlemmer koster innenlands kr 330. Norden og verden for øvrig kr 350. **Obs!** Ved abonnementsbestillinger, adresseendringer m.m. - henvendelse til:

Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Telefon 22 15 12 41, telefaks 22 71 00 07,
e-post sjakkfor@online.no
Generalsekretær: Bjarke Kristensen

Annonspriser 2003:

Alminnelig side (svart-hvitt): helside kr 3000, halvside kr 1800, kvartside kr 1000
2. og 3. omslagsside (farger): helside kr 3600, halvside kr 2400
4. omslagsside (farger): helside kr 4000.

50% rabatt på rene turneringsannonser!
Spesialpris for turneringer i Norges Grand Prix: helside kr 1100, halvside kr 600, kvartside kr 350

Utgivelsesplan 2003-2004:

Nr 5+6 (dobbeltnr) har deadline 10. november
Nr 1/2004 har deadline 12. januar 2004.

Trykk: Allservice AS, Stavanger

Duften av en landsturnering

En uke der gaffelen brukes til alt annet enn å spise med, faller vel sjelden i vond jord hos den jevne sjakkentusiast. Og for å ta propagandaen først som sist: Føyer man til grønmalte omgivelser, grovt bestukkede værguder og en arrangementskomité på duracell-batterier lukter det vellykket arrangement helt til Moss.

av Bård Andrew

- Vi er kjempefornøyde. Litt problemer underveis blir det alltid, men jeg tror ikke deltakerne merket noe til det. Og det er jo det som betyr noe, sier NM-general og Fredrikstad-formann Bjørn Berg Johansen, som gjerne deler ut roser til både NM-komiteén, pliktoppfylgende Fredrikstad-medlemmer, turneringsledere, spon-

sorer og deltakere for et vel blåst arrangement.

Men det er ingen tvil om at den fire mann store arrangementskomiteéns samlede puls var i nærheten av firesifret før og rundt åpningen. Først på fredagen ble telefonforbindelser koblet til på spillestedet, Kongstenhallen. På lørdag, like før første runde startet, fant man så ut at det ikke var nok klokker. En kort og vellykket innsamlingsaksjon sørget for ro i rekkene igjen. Helt til åpningssermonien. Da det store underholdningsinnslaget glemte å møte opp. Tamburene, Fredrikstads historiske gruppe som kler seg ut på 1800-tallsvis og fyrer av både muskedundere og kanoner, hadde misforstått avtalen og dukket aldri opp. Landsturneringsdeltakerne måtte nøye seg med verbale startskudd.

Deltakerrekord

Fredrikstad SS markerte sitt 100-års jubileum med å arrangere en Lands-turnering som knuste alle tidligere deltakerrekorder. Stjernens 10 år gamle klimaks på 588 deltakere ble ettertrykkelig satt til side. Årets magiske tall lyder på 621. Berg Johansen hadde kalkulert med 500, men var forberedt på storinnrykk.

- Vi har alltid veldig godt oppmøte på turneringer her. Det ser ut som om Fredrikstad er litt av et trekkplaster. Jeg aner ikke hvorfor, men artig er det i hvert fall. Likevel tror jeg Landsturneringen kan vokse seg enda større. Sjakkspillere i og utenfor klubber er som politiske valgeregentlige, det er altfor mange hjemmesittere, sier en likevel veltilfreds NM-leder.

Rekordstort oppmøte til tross, selve turneringen forløp knirkefritt. Hvis erfaring var penger, ville turneringslederne Johs. Kjekken og Øystein Yggeseth vært noe i nærheten av oljefondet.

Et aber med årets turnering var mangel på internettdækning. Kongstenhallen er for gammel til å være teknisk oppdatert, så arrangørene bestemte seg for å sløyfe denne delen i år. Noe kritiske røster har det også vært fra elitehold på grunn av mangel på økonomiske tilbud. Berg Johansen står likevel fast på at Fredrikstad prioriterte pengene riktig.

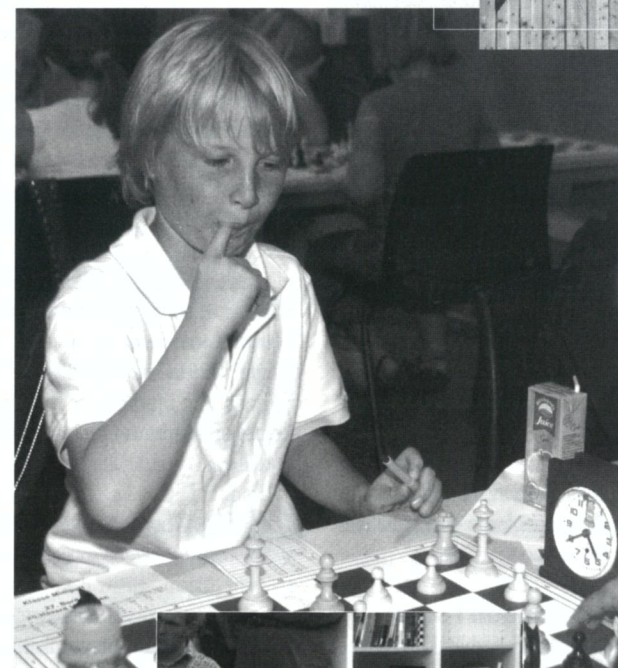
- Eliteklassen kostet oss rundt 100.000 kroner. Det er allerede veldig mye penger. Jeg har ingenting i mot elitesjakken, men

jeg ønsker ikke at noen stiller opp i NM på grunn av pengene, sier Berg Johansen.

Stemningen

Selv for en fremmed i sjakkens verden er det umulig å ikke bli berørt av stemningen under Landsturneringen. Her flyter konkurranseinstinkter, intellektuelle sverdslag og sosiale bånd fritt rundt i rommet. Selv vet jeg hva brikkene heter og ikke stort mer. Men når jeg slentret rundt i salen og kikket innom alt fra eliteklassens førstebord til klasse 5 og

miniputter, fulgte med på tetstrid og bunnkamper, irritasjon over grove bukker og brede glis over skjulte gaffler, så slo det jo meg jo ganske umiddelbart: Dette er godt over middels fascinerende. Jeg blir ikke overrasket om jeg finner navnet mitt på deltakerlisten i klasse 5 når startskuddet går i Molde neste år.

“Jeg heter Kristian, og jeg er gutt.” Kristian Trygstad presenterer seg for Jentebriegaden

“Å være tilskuer er som å være vitne til et festmåltid uten å ha tallerken selv.”

En sulten og angrende NSF-President Hugo Parr om å ikke delta i NM.

“Vi koste oss veldig, og ble ikke forstyrret av småunger.”

Cato Rosenberg minnes sitt første NM, Fredrikstad 1953.

“Juniorklassen startet ”som ventet” i uventet stor grad.”

Hans Olav Lahlum i uventet analyse.

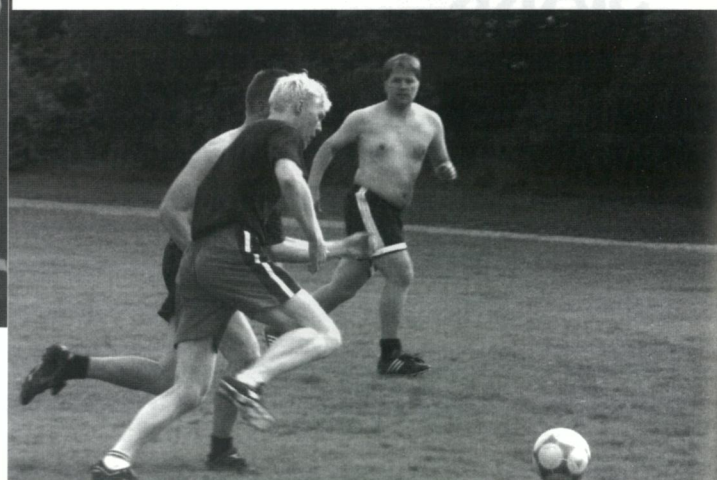
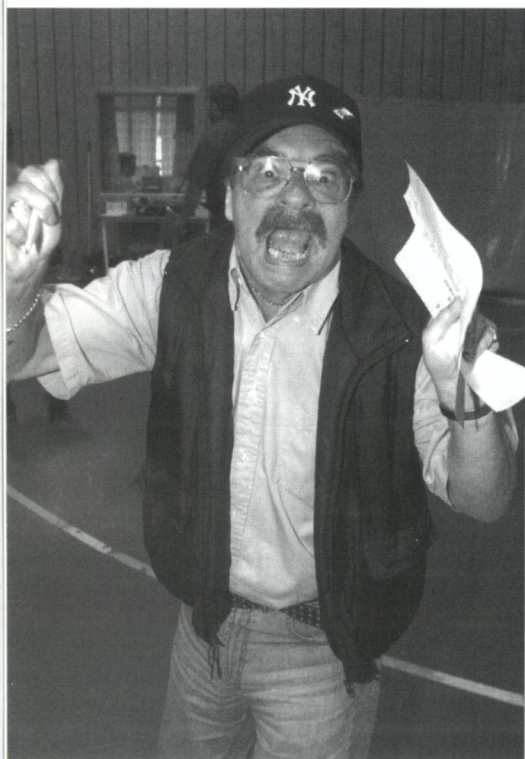
“Det blir rett og slett ramaskrik viss eg ikkje har jakka på.”

En klesbevisst Johs. Kjekken roer gemyttene..

“(Kjetil A) Lie forsøkte i kjent stil å søle ned brettet med taktisk grums”.

Hans Olav Lahlum slår hardt ned på grisespill i Eliteklassen.

(Sitater hentet fra NM-bulletinen).

Alle fotos: Leif Magne Svendsen

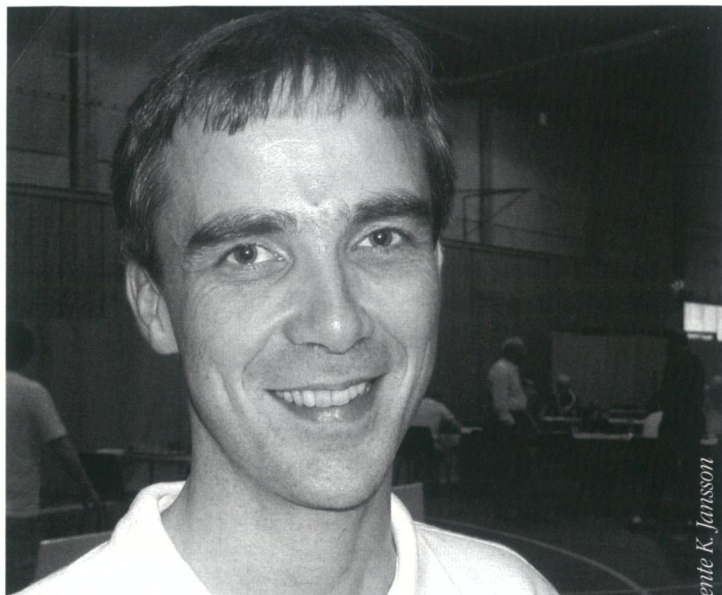

foto: Bente K. Jansson

Berge for sjette gang

Det ble tre IM-napp og mange overraskelser i en rekordjevn eliteklasse. Men NM-grossist Berge Østenstad smilte sist — igjen.

Av Hans Olav Lahlum

Eliteklassen 2003 måtte sett fra toppen bli noe svakere enn den rekordsterke Rørosutgaven fra 2002, siden fjorårs-mester Simen Agdestein var opptatt med det greske lagmesterskapet og fjorårstoer Einar Gausel med familieferie. To GM-er og fire IM-er på startstreken gjorde at

“GM absolutt uten NM-kompleks - Berge Østenstad.

eliteklassen likevel var blant de sterkere i et Norgeshistorisk perspektiv, og sett ned-enfra var den avskrekkinge sterk med samtlige 20 spillere over 2200. Med godt under en 350-grense fra øverste til la-veste ratede var en kompakt resultatliste ventet, og det slo til i et sommerdøsig Fredrikstad: Remisprosenten krøp over

40 % totalt (og over 75 % for enkelte), og på sluttlisten lå 16 av 20 spillere klumpet sammen innenfor to poeng mellom plass 3 og 18.

Ringdal Hansen i siget

De tre relativt klare forhåndsfavorittene var “GM med stort NM-kompleks” Rune Djurhuus, “GM med litt mindre NM-kompleks” Leif Erlend Johannessen, og “nesten-GM absolutt uten NM-kompleks” Berge Østenstad. Mange så imidlertid en farlige outsider i fortsatt unge og uberegnelige IM Kjetil A Lie, og noen i den 12-årige sjakkromfarer Magnus Carlsen. Første halvdel av turneringen kom imidlertid til å bli dominert av de som håper å bli tittelholdere, langt mer enn av de som alt er det. Kjetil A Lie dobbelt-punkterte før han kom seg ut av garasjen, idet han ble utspilt av Torbjørn

Ringdal Hansen i første runde og bukket så det smalt mot Flemming Christenson i andre. Den Østfoldemigrerte Tempospilleren Ringdal Hansen fulgte imidlertid opp sin engelske transe med å utspille Johannessen som sort i runde tre, mens tienderangerte Øystein Dannevig startet der han sluttet i fjor med å utspille begge de tilgjengelige GM-ene: Djurhuus i andre runde og Johannessen i runde fem, begge overraskende med 1.e4 og vel fungerende åpningsforberedelser. Dermed var kongepokalen kastet opp foran alltid pålitelige Berge Østenstad, som utypisk nok misset første smash-sjansje da han rotet vekk en vinstilling til remis mot Ringdal Hansen. Udelt førsteplass ble det allikevel da Østenstad i runde fem instruktivt utspilte sin eks-danske klubbkamerat Bjarke Kristensen (som i parentes bemerket var klassens eldste spiller, og med tre GM-napp Norgeshistoriens klart sterkeste eliteklassedebutant). De neste rundene kladet imidlertid brikkene atskillig mer for Østenstad: Hans halvpoeng mot Kristian Trygstad i sjette runde var av type “ran”, og tapet på 25 trekk i det påfølgende toppoppjøret mot Djurhuus av type “ras”. Dermed så Djurhuus etter ca femten år

“Ringdal Hansen (...) som til forveksling lignet en Norgesmester

med mislykkede forsøk omsider ut til å ha sin etterlengtede kongepokal innen rekkevidde: Før åttende runde ledet ratingfavoritten sammen med Ringdal “nå må han da snart lande” Hansen, med hvit i innbyrdes oppgjør og med Østenstad unnagjort. Problemet var bare denne Ringdal Hansen, som fortsatt nektet kategorisk å samarbeide med favorittene - og som til forveksling lignet en Norgesmester da han hadde opptil flere merbønder i sluttspillet, før Djurhuus bløffet seg til en trekkjentakelse på sin fribonde. Hva angår Østenstad så han ut til å være på full fart ned i midtsjiktet da han sto klart dårligst i midtspillet mot Johannessen, men spratt i stedet opp på

delt førsteplass gjennom å kjempe inn en av sine karakteristiske kontringsseire. Firedelt ble førsteplassen fortjent nok da Dannevig utspilte Kjetil A Lie - selv om OSS-eren en opprivende tidsnød senere bare vant partiet på tid med “0.01” igjen for trekk 40 på sin egen klokke.... Med IM-nappene spikret kunne også Dannevig og Ringdal Hansen konsentrere seg helt om kongepokalen - de aller fleste tips gikk nå i retning av stikkamp, mens tipsene sprikte desto mer om hvem som ville spille den.

NM-kongen

Dermed var toppbordene dekket for en av NM-historiens mest spennende nienderunder: Med alle innbyrdes oppgjør oppbrukt ble lørdagens meny Lie-Østenstad, Djurhuus-Carl-

“Utlignet duellen med Simen Agdestein om å bli NM-konge.

sen, Ringdal Hansen-Fyllingen og Christenson-Dannevig - og for å krydre spenningen ytterligere behøvde da både Carlsen og Christenson seier for å ta IM-napp.

Det ble en lang, het og spennende formiddag rundt elitetauene i Fredrikstad 12.juli. Djurhuus så ut til å få fordel fra åpningen, men fikk igjen krampe på siste oppløpside - og så rant det kjedelig nok ut med et dødt remisluttspill, uten verken NM-tittel til Djurhuus eller IM-tittel til Carlsen. Både Ringdal Hansen og Dannevig fikk preget av stundens alvor problemer fra åpningene, og selv om Østenstad spilte med bonde over hadde Lie da et tilsynelatende sterkt initiativ. Ringdal Hansen sank definitivt i fjerde spilletime, etter alt i åpningen å ha bedt om bråk ved å gi Fyllingen løperpar og en aktiv angrepsstilling helt etter en bergensers hjerte. Østenstad klarte derimot nok en gang å snu strømmen, da Lie i gjensidig tidsnød ble for løs på bondeoffrene: Etter 40 trekk gjensto bare et sluttspill hvor Østenstad raskt demonstrerte hvorfor dronning og springer er bedre enn dronning og løper. Gjenvæ-

rende fare for/håp om stikkamp var knyttet til en seier for Dannevig, men motiver av sjansen til IM-napp holdt en velspillende Christenson trykket oppe helt til Dannevig definitivt kollapset like før 60 trekk.

Dermed kunne Berge Østenstad entre seierspallens øverste trinn for sjette gang - og utligne duellen med Simen Agdestein om å bli historiens NM-konge, idet begge nå har tangert Olaf Bardas legendariske rekord på seks mesterskap. Mens Djurhuus med et noe stivt smil entret seierspallen for niende gang, fortsatt uten noen gang å ha fått stå øverst. Tre IM-napp fra unge og yngre spillere rangert under topp ti var en svært gledelig overraskelse fra eliteklassen 2003 - og et sterkt argument for fortsatt å bruke Monrad i eliteklassen. Det vil overraske meg om ikke de tre som tok IM-napp i Fredrikstad før eller senere fullfører sine IM-titler. Men siden jeg fortsatt ikke har hatt gleden av å se noen av dem over 2360 på en FIDE-liste, og siden det å få 2400 fortsatt er den hardeste delen av IM-kravene, tror jeg allikevel det fortsatt vil gå et par NM før noen av dem kan smukke seg med den tittelen.

Skuffelsene

I klassen for årets NM-skuffelse hadde Leif Erlend Johannessen utenfor premierekken og Kjetil A Lie utenfor topp ti gitt høye odds på forhånd - men “Leffi”

“... Kjetil ikke var fornøyd med eget spill i noe parti.

med å tape sine seks første partier i eliteklassen - men 2,0/3 til slutt hjalp på humør, poengsum og selvtilitt, om enn ikke på plassering. Verst gikk det allikevel ut over sjetteratede Torstein Bae, som ved ankomst til Fredrikstad manglet seks ELO-poeng på IM-tittelen og optimistisk hadde lansert seg selv som kongepokal-kandidat: Siden ble han tilsynelatende to centimeter lavere og fem ELO-poeng fatigere for hver dag, og manglet følgelig ca 45 ELO poeng på IM-tittelen da vi var kommet til premieutdelingen. Torstein og Daniel er imidlertid humørspillere med kapasitet til å komme sterkt tilbake - og gjør det nesten helt sikkert i betryggende tid før eliteklassen 2004 skal tas ut.

Klasse Elite

1. Berge Østenstad, Asker	2487	+12	+07	=04	=03	+10	=09	-02	+08	+11	6½
2. Rune Djurhuus, Akademisk	2541	+15	-04	+14	=06	=05	+10	+01	=03	=07	6
3. Torbjørn R. Hansen, Tempo	2308	+11	=09	+08	=01	=06	+04	=07	-02	-05	5½
4. Øystein Dannevig, OSS	2335	+17	+02	=01	-10	+08	-03	+05	+11	-06	5½
5. Roy H. Fyllingen, Bergens	2336	+13	=08	=07	=09	=02	=06	-04	+16	+03	5½
6. Fl. Christenson, Nordstrand	2272	-09	+11	+16	=02	=03	=05	-08	+10	+04	5½
7. Magnus Carlsen, Asker	2346	+14	-01	=05	=13	=11	+12	=03	+09	=02	5½
8. Leif E. Johannessen, OSS	2489	+20	=05	-03	+18	-04	+13	+06	-01	=10	5
9. Kristian Trygstad, OSS	2338	+06	=03	=10	=05	+13	=01	-11	-07	=14	4½
10. Bjarke Kristensen, Asker	2370	=16	+19	=09	+04	-01	-02	+12	-06	=08	4½
11. Kjetil A. Lie, Porsgrunn	2477	-03	-06	+20	+19	=07	+15	+09	-04	-01	4½
12. Espen Lie, Porsgrunn	2311	-01	-14	+17	=15	+16	-07	-10	+19	=18	4
13. Carl Fredrik Ekeberg, Asker	2240	-05	+20	=18	=07	-09	-08	+19	=15	=17	4
14. Stig Gabrielsen, Bergens	2248	-07	+12	-02	=16	-15	=18	=20	+17	=09	4
15. Øystein Hole, Akademisk	2310	-02	=17	=19	=12	+14	-11	=18	=13	=20	4
16. Helge A. Nordahl, Black K.	2325	=10	=18	-06	=14	-12	+20	=17	-05	=19	3½
17. Andreas Moen, OSS	2202	-04	=15	-12	+20	=18	=19	=16	-14	=13	3½
18. Hans Olav Lahlum, Porsg.	2244	=19	=16	=13	-08	=17	=14	=15	-20	=12	3½
19. Torstein Bae, 1911	2350	=18	-10	=15	-11	+20	=17	-13	-12	=16	3
20. Daniel Hersvik, Bergens	2274	-08	-13	-11	-17	-19	-16	=14	+18	=15	2

BERGE ØSTENSTAD:

- UTTELLING OG PLASSERING BEDRE ENN SPILLET

- Jeg er selvsagt svært godt fornøyd med resultatet, men uttelling og plassering var bedre enn spillet i år, sier den rekårede Norgesmester Berge Østenstad.

Av Hans Olav Lahlum

Jeg slet spillemessig i andre del av turneringen: Var heldig som fikk remis mot Trygstad i runde seks, kollapset totalt mot Djurhuus i runde syv, og partiet mot Leif Erlend i runde åtte hadde vel egentlig ingen av oss fortjent å vinne - men han sto i gjennomsnitt best... I niende runde var jeg derimot hele tiden ganske optimistisk, selv om jeg lenge fryktet at Rune skulle vinne og selv om det var spenning helt til Dannevig ga opp. Jeg fikk omsider inn en åpningsforberedelse og spilte for å vinne NM hardt på vinst med å ta bonde i åpningen mot Kjetil A Lie. Hvit

får et visst initiativ, men jeg tror jeg sto objektivt best hele tiden.

Spillemessig var Norgesmesteren mest imponert over overraskelsesmennene Dannevig og Ringdal Hansen "som ikke bare gjorde det bra, men også spilte mange gode og gjennomførte partier". Om han regner med en fortsatt duell med Simen Agdestein om flest kongepokaler?

- Det blir vel ikke mye duell hvis Simen satser hardt på å vinne flere, opp til ham er det fortsatt en klasseforskjell. Men det går jo så bra i NM, så jeg fortsetter med å prioritere det - selv om det er en uheldig bivirkning at jeg da knapt får ferie-

dager til å spille internasjonale turneringer. Det kan imidlertid være aktuelt med en omprioritering ett eller annet år, særlig hvis Norge en gang skulle forsøke å stille toppet lag i OL, sier 38-årige Berge Østenstad, som tross NM-suksessen ikke har flere sjakklige planer for høsten enn å spille for sitt Asker i EM for Klubb lag i oktober. Og som altså er den samme nøkterne sjakkrealisten som han alltid har vært, selv etter å ha hevet sin sjette kongepokal over hodet.

- Om det er et mål for meg å komme over 2500 i FIDE-ELO? Vi får vel heller kalle det et ønske...

Østenstad kommentere

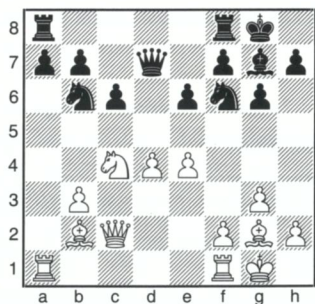
Kjetil Lie

Berge Østenstad

Uregelmessig, A11

1.c4 Sf6 2.g3 c6 3.Lg2 d5 4.Sf3 dxc4! Kjetil har flere ganger spilt denne gambitten, men jeg har ikke sett noen som har tatt bonden. Ettersom dette var et avgjørende parti, hvor jeg sannsynligvis måtte vinne, passet denne varianten bra. Kvelden før ble brukt til å utarbeide et variantnett på grunnlag av partier i databasen. **5.O—O Sbd7 6.Dc2 Sb6 7.Sa3 Le6 7...Dd5** er vanligere, men kanskje ikke bedre? **8.Sh4 De6 9.e4 g6 10.b3** og vi får samme stilling som i partiet, men med Sh4 og Lc8 ekstra. Svart står litt trangt og da må det vel være gunstig å bytte ut Lc8 slik at jeg kan sette bøndene på e6 og c6 uten å sperre Lc8 inne. **8.Sg5 Dd7 9.Sxe6 Dxe6 10.e4 g6 11.b3** Her kan hvit få tilbake bonden: **11.Te1 Lg7 12.Lf1 Sg4! 13.Sxc4 Ld4 14.Se3 Se5**

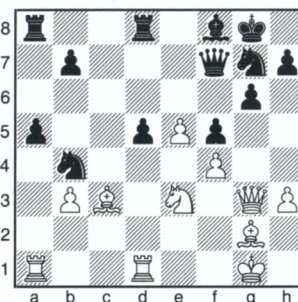
15.Lg2 O—O men svart har nå best bondestilling og skal vel være fornøyd selv om hvit har lørperparet. **11...cxb3 12.axb3 Lg7 13.Lb2 O—O 14.d4 Dd7 15.Sc4 e6**

Har hvit nok for bonden? Svart står litt trangt, men har ingen svekkelser og ingen problemer med utviklingen. **16.Tfd1 Tfd8 17.h3 Dc7 18.f4 Se8** planlegger f5 for å erobre feltet d5. **19.e5 Sd5 20.Df2 a5?** Jeg hadde noen vage ideer om å spille b5 eller a5-a4 i et gunstig øyeblikk, men det gjelder å tenke konkret. I fortsettel-

sen er svekkelsen av a5 og b6 ubehagelig. Egentlig ønsket jeg å spille f5, men jeg ville vente til g4 kom slik at f4 ble svak. **20...f5 21.exf6?!** Dette var grunnen til at jeg ville vente på g4, men både Se8 og Lg7 er glade for å bli kvitt e5-bonden. (**21.g4** er bedre) **21...Sxf6 22.Te1 Te8** og svart har bonde over og ingen bekymringer. **21.g4 f5** Jeg vil ikke tillate f5-f6, men nå får svart istedet dårligere kontroll over d5. **22.gxf5 22.exf6?** Sexf6 **23.Se5 Sd7. 22...exf5 23.Tdc1!** introduserer muligheten Lxd5 fulgt av Se3 og d4-d5. Det som er ubehagelig for svart er at Dc7 ikke kommer seg vekk fra c-linjen pga. a5 og b6. Svart står muligens bra, men jeg har ikke lenger den kontrollen jeg ønsker meg. **23...Sb4 23...Lh6! 24.Lxd5+ (24.Dh4) 24...Txd5 25.Se3 Tb5 26.d5 Db6** Dette brukte jeg endel tid på. Det så bra ut for svart, men hvits fribønder skremte meg, og jeg syntes også hvits offiserer sto litt desentralisert

og tilfeldig plassert. **24.Dg3 24.d5** Jeg var litt engstelig for dette. Det beste er nok å ta kvaliteten og håpe det beste. Følgende variant anbefales av Fritz 8 som konkluderer med uklart spill, dvs. ingen klar preferanse for noen av sidene. Det skal sies at Fritz 8 nok er mindre materialistisk enn det vi er vant med fra sjakk-programmer og gir dermed også mer realistiske vurderinger av de praktiske sjansene. **24...Sd3 25.De3 (25.d6 Df7 26.De2) 25...Sxc1 26.Txc1. 24...Lf8 25.Td1 Sg7 26.Se3 Df7 27.d5 cxd5 28.Lc3**

28...d4! kjemper om kontrollen over d5. Bonden må uansett gis tilbake. **29.Lxd4 Se6** Hvis svart tar bonden på b3 har hvit en morsom ressurs: **29...Dxb3 30.Sxf5 Dxc3 31.Sh6+** med remis. **30.Lc3 30.Lb6?** Txd1+ **31.Txd1 Ta6 30...Txd1+ 31.Txd1 Lh6 32.Lxb4?** **32.Sd5** Jeg regnet dette som bedre ettersom hvit beholder mer brikker, men svart har likevel fordel. **32...Sxd5 33.Lxd5 Lxf4 34.Df3 Tc8 35.Lxa5 g5 36.Lxb7 Tc5; 32.Tf1!** ble ikke vurdert under partiet, men virker svært så naturlig. Vi hadde nok for lite tid igjen begge to. **32...Lxf4 33.Df3 Lxe3+ 34.Dxe3 axb4 35.Db6 Sf4 36.e6?!** **36.Dxb4 Sxg2 37.Kxg2 Te8** og svart har gode vinstsjanser. **36...Df6** truer både Dg5 og Ta1. Det ligger også an til at springeren blir sterkere enn løperen. **36...Dxe6?? 37.Ld5. 37.Dc7 37.Dxb7 Te8 38.Dxb4 Dg5 39.Db7 Txe6. 37...Sxe6 38.Dxb7 38.Ld5 Kh8. 38...Ta1!** med bare noen få sekunder igjen, passet det fint med noen sjakker. **39.Txa1 Dxa1+ 40.Kh2 De5+ 41.Kh1**

GM Rune Djurhuus har fortsatt tilgoe å vinne NM (foto: Leif Magne Svendsen)

Sf4!? En grei forenkling. Det er vanskelig å dekke b-bonden uten å passivisere offiserene. Nå blir brikkenes skikkelig koordinert og svarts konge komme i sikkerhet. **42.Dxb4 Kg7 43.Db7+ Kh6 44.Db4?** Kjetil hadde kanskje problemer med å moti-

vere seg til passivt forsvar i en sannsynligvis tapt stilling, men jeg finner ingen forsert vinst etter **44.Df3 De1+ 45.Lf1** men svart har selvfølgelig mye å spille på, blant annet er bondesluttspillet vanligvis vunnet. (**45.Kh2? Dd2** med trusselen **Dxc2**) **45...Kg5 46.Kh2 (46.Kg1 h5 47.Kh2 h4 48.Kg1 Sh5 49.Kh2) 46...Dd2+ 47.Kg1 Kh4 48.Df2+** Hvit kan kanskje vente litt med dronningavbytte, men svart forsterker isåfall stillingen med **h5** og **g5-g4** **48...Dxf2+ 49.Kxf2 Sd5 50.Lc4 Sb4 51.Lg8 h6 52.Lh7 Kg5 53.h4+ Kf6 54.Lg8 Ke5 55.Lf7 g5 56.hxg5 hxg5** og svart vinner formodentlig, men marginene er ikke store, og jeg hadde fått endel å bekymre meg om. **44...De3 45.Df8+ Kh5 46.Da8 Dxb3 47.Kh2** og hvit ga samtidig opp. Jeg hadde planlagt **47...Kh4** som truer Dg3 og awikling på g2. **O—1**

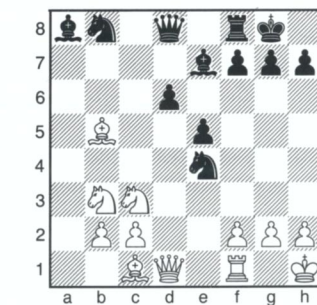
Djurhuus kommentere

Rune Djurhuus, 2475

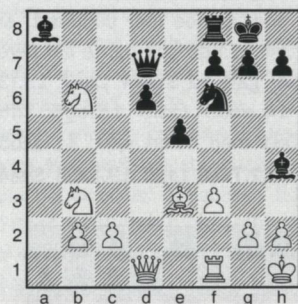
Bjarke Kristensen, 2373

Siciliansk, Najdorf-varianten B92 NM i Fredrikstad var en meget svak turnering for min del. Dette partiet samt den påfølgende seieren mot NM-vinner Berge, er de eneste som jeg er litt fornøyd med.

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Le2 e5 7.Sb3 Le7 8.O—O O—O Karpov populariserte **6.Le2** mot Najdorf-varianten på 80-tallet. **9.Kh1** Sær merkelig ut, men dette la-meg-vente-og-se-hva-svart-finner-på trekket er blitt den nye hovedvarianten de siste årene. **9...b5** Et av poengene med **9.Kh1** er at det naturlige **9...Le6** gir hvit et mertempo etter **10.f4 exf4 11.Lxf4** i forhold til varianten **9.Le3 Le6 10.f4 exf4 11.Lxf4. 10.a4** Jeg ønsker naturlig nok å bruke utviklingsforspranget mitt til å bryte opp svarts bondestruktur på dronningfløyen. **10...Lb7** Alternativet, som er noe mer populært, er **10...b4 11.Sd5 Lb7** og nå har flere partier gått **12.Sxe7+ Dxe7 13.f3 d5 14.exd5 Lxd5 15.Lg5 Td8 16.De1** med uklart spill. **11.axb5 axb5 12.Txa8 Lxa8 13.Lxb5 Sxe4**

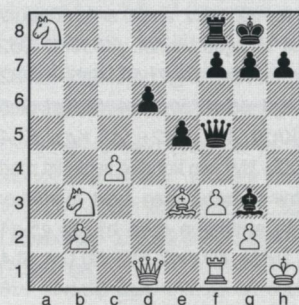

14.Sd5! Som så ofte i Najdorf-varianten, er kontrollen over d5 forskjellen på en god og en dårlig stilling for hvit. 14.Sxe4?! er faktisk blitt spilt i et parti før, men partitrekket er helt nødvendig for å hindre svart i å frigjøre seg med d6-d5 bruddet. 14...Lh4?! Dette trekket overrasket meg. Svart har riktignok en konkret trussel mot f2, men den lar seg lett stoppe, og etterpå blir løperen bare stående dårlig ute på kanten. Dersom Bjarke ønsket å flytte løperen, ville 14...Lg5 vært mye bedre for å få byttet vekkt den potensielt dårlige løperen. Men aller best var kanskje 14...Sf6 som fortsetter kampen om d5-feltet. 15.Le3 Sd7 16.Lxd7 Jeg valgte å bytte av løperen på b5 som jeg følte stod litt i veien. 16.c4!? for å styrke kontrollen over d5 var et opplagt alternativ.; 16.f3 ville jeg ikke spille under partiet pga. 16...Sg3+? 17.hxg3 Lxg3 18.Lxd7 f5 og jeg trodde at jeg ble matt på h2/h1, men etter 19.Le6+ Kh8 20.Kg1 Dh4 har jeg 21.Tf2! og svarts angrep stopper helt opp. 16...Dxd7 17.f3 Sf6 18.Sb6

18...Df5?! Etter partiet sa Bjarke at han spilte Df5 for å kunne trekke løperen tilbake til g5 etter 19.g3, men det er helt unødvendig fordi 19.g3?? Lxg3 20.hxg3

Dh3+ 21.Kg1 Dxg3+ gir evigsjakk direkte. Problemet med Df5 er at svart gir opp kampen om d5-feltet. 18...De6! 19.c4 (19.g3?? Lxg3 20.hxg3 Dh3+ 21.Kg1 Dxg3+ med remis.) 19...d5! ser ut til å utligne direkte for svart; 18...Dc6 19.Sa5 Db5 20.Sac4 Sd5 21.Sxd6 og hvit vinner en bonde. 19.c4! Kontroll over d5-feltet! (19.Dxd6 Dxc2). 19...Sh5? Dette må være basert på en regnefeil. Svart har ikke tid til å deplassere enda en offiser på kanten av brettet. 20.Sxa8 For all del ikke 20.g4?? Dxg4 21.Sxa8 Dh3 22.Kg1 Txa8 med klar fordel til svart. 20...Sg3+ Håpløst er også 20...Txa8 21.g4. 21.hxg3 Lxg3

Hvit har materiell fordel så det rekker, men hvordan skal jeg forsvare meg mot dronningsjakken på h5? 22.f4! Teppesfall! 22...exf4 23.Lxf4 Etter 23.Lxf4 Lxf4 24.Df3 har svart har en offiser for lite. 1-0

Mesterklassen: Askers andre NM-konge

Av Øystein Brekke

Parallelt med Berge Østenstads sjette NM-triumf suste Jøran Jansson (42) fram til en overlegen seier i mesterklassen. Etter 7½ poeng på de 8 første vant Askers andre NM-spesialist med margin selv med et forståelig tap i siste parti. Det var faktisk fjerde gang med Jøran øverst på seierspallen i mesterklassen, de tidligere tilbake i 1984, 86 og 92. I eliteklassen? Der pleier ikke den uteoretiske, midtspillsterke friskusen hevde seg like strålende, bortsett fra i 1987 da han toppet sammen med Jonathan Tisdall og bare ble slått 3-1 i stikkamp om selve kongepokalen.

30 ganger NM på rad

Ambisjoner? Jøran vil sikkert vinne mesterklassen flere ganger på de neste 20 årene, og samtidig pulverisere Thor Støres nåværende deltagerrekord på 45 landsturneringer. 41 år gammel har han svært foreløpig spilt i 30 landsturneringer på rad. Asker-sjakkens krumtapp svikter neppe de neste 30-40 gangene, selv om han nå på ettersommeren faktisk giftet seg! Denne epistelen går uten kommentar fra Jøran da han i skrivende stund har tre ukers antagelig sjakkfri bryllupsreise på Mauritius. Men: Etter en uke hjemme reiser han deretter til Kreta sammen med sin også kjære Asker Schakklubb for å spille EM for klubblag. NM-spilleren Jøran er også klubbspilleren – den av de gode som alltid stiller opp både i klubbturneringene og i lagkamper for Asker. Her er det ingen klubbøverganger i sikte enda han for en stund siden faktisk flyttet helt til ...Oslo.

Ledet ungdomsrevolusjon

Jøran ledet an i ungdomsrevolusjonen i Asker-sjakken da de i 1981 vant NM for juniorlag første gang, samme år som

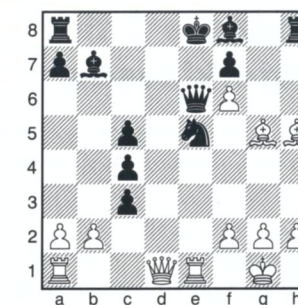
Jøran Jansson etterlot ingen i tvil, hans 31. landsturnering på rad blir i Eliteklassen i Molde 2004. (foto: Leif Magne Svendsen)

Jøran ble juniormorgestmester. I 1989 var han toppscorer (på tredjebord, med Berge Ø. på første) da Asker vant sitt første (voksen-)lag-NM, og han var veldig sentral også i fjor og i år da Asker vant igjen. Kun Jørans til tider store ratingtall i Askers lokale klubbmesterskap gjør at hans rating forblir på et nivå som gjør det mulig for han vinne en morsom mesterklasse så uvanlig mange ganger!

Jøran Jansson, 2125
Steinar Sidselrud, 2026
Botwinnikvarianten, D44

1.Sf3 d5 2.d4 Sf6 3.c4 c6 4.Sc3 e6 5.Lg5 dxc4 6.e4 Botwinnikvarianten er et godt bud på verdens vanskeligste åpning, og ingen ved sine fulle fem spiller den uten seriøse forberedelser. Med et mulig unntak: Jøran Jansson!

6...b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Sxg5 hxg5 10.Lxg5 Sbd7 11.exf6 Dagens stormestere insisterer på g2-g3 nå eller i neste trekk, men for vanlige dødelige forblir stillingen rikelig kaotisk uansett. 11...Lb7 12.Le2 Db6 13.Lh5! Et frekt og overraskende uprøvet forsøk på å beriktige 12.Le2. 13...c5 Først 13...b4 var forsiktigere. 14.d5 Se5 15.dxe6! Dxe6 Det fristende 15...Sd3+ er en sjakk for mye for etter 16.Kf1 Dxe6 17.Lf3! står hvits Kf1 godt og trygt mens sorts Ke8 befinner seg rett under et vaklende korthus. 16.0-0 b4? Med partiets fasit i hånden og Fritz på PCen er det en lek å strø om seg med ! og ? tegn. Uten noen av delene er det lett å tro at b4 vinner for sort. 17.Te1! bxc3

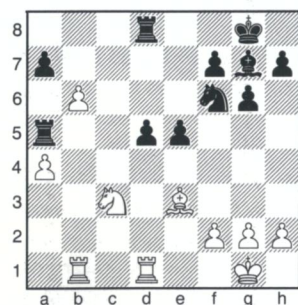
18.Txe5? Det noe urimelige? skyldes at dette bare burde føre til remis mens 18.Lg4! vinner. Da 18...Sxg4 19.Dxg4 og 18...Dd6 19.Txe5+ Dxe5 20.Dd7 ++ ikke går tvinges sort til det desperate 18...c2 men etter 19.De2 vinner hvit med 19...Dd5 20.Lf3! eller 19...Dd6 20.Lf4! 18...Dxe5 19.Da4+ Kd8 20.Da5+ Ke8?? Hvit må nøye seg med evig sjakk etter 20...Kd7 21.Lg4+ Kd6 22.Td1+ Ld5 23.Da6+. 21.Db5+ Kd8 22.Dxb7 Txb5 23.Td1+ Ld6 24.Dxa8+ Kd7 25.Db7+ Kd8 26.Dc6! Her slutter festen for sort som kun har et par sjakker å trøste seg med før kongehuset faller etter Txd6+. 26...Dxh2+ 27.Kf1 Dh1+ 28.Ke2 Dxd1+ 29.Kxd1 cxb2 30.Dxd6+ Kc8 31.Dxc5+ Kd8 32.Kc2 1-0

Mesterklassen

1. Jøran Jansson, Asker	2125	+34 +19 =12 +29 +04 +02 +05 +13 -03 7½
2. Lars Breivik, Tempo	2132	+18 +05 -04 +12 +31 -01 +15 +08 +09 7
3. Georg Børresen, Black Kn.	2147	=07 -36 +40 +10 +32 =06 +11 +04 +01 7
4. Bror Thanke, Nordstrand	2063	+33 +21 +02 +39 -01 +13 =12 -03 =05 6
5. Joachim Solberg, Sarpsborg	2038	+06 -02 =33 +37 +19 +24 -01 +12 =04 6
6. Ole Chr. Moen, OSS	2154	-05 +18 +09 =08 +26 =03 -13 +27 +14 6
7. Jone R.-Pedersen, Sandnes	2003	=03 =17 -13 -30 +45 +22 +16 +18 +12 6
8. Steinar Moen, Narvik	2061	+45 =20 =36 =06 =39 =09 +24 -02 +13 5½
9. Stig K. Martinsen, Fana	2101	+35 -39 -06 +44 +22 =08 +32 +21 -02 5½
10. Øivind Johansen, Sarpsborg	2118	=31 =25 =22 -03 +40 +36 =27 +15 =11 5½
11. Geir I Henriksen, Tempo	5½	
12. Gudmund Stenersen, Stjernen	5	
13. Alf R Andersen, Akademisk	5	
14. Terje Torgersen, NIS	5	
15. Hallvard Ådnøy, Follo	5	
16. Øyvind Pedersen, Sjakkam	5	
17. Frode Ludvigsen, Tempo	5	
18. Bogi Palsson, Stjernen	4½	
19. Edwin Fernando David, Trondheim	4½	
20. Åsmund Hammerstad, Asker	4½	
21. Johannes Høie, Sarpsborg	4½	
22. Trond M Thorgersen, Tempo	4½	
23. Rune Myhrvold, Hønefoss	4½	
24. Viggo Guddahl, OSS	4½	
25. Arne Danielsen, Nordstrand	4½	
26. Tore Kolås, Trondheim	4½	
27. Jan Sørgerd, Nordstrand	4½	
28. Nikolas A Mellem, Våler	4½	
29. Carsten Aubert, Tønsberg	4½	
30. Tor Gulbrandsen, Nordstrand	4½	
31. Victor Hansen, Trondheim	4	
32. Trond A Nilsen, Hamar	4	
33. Per Oskar Andersen, SOSS	4	
34. Steinar Sidselrud, Akademisk	4	
35. Paul Johansen, Moss	4	
36. Håkon Bentsen, Molde	3½	
37. Frode Lillevold, Strømmen	3½	
38. Terje Nilsen, Strømmen	3½	
39. Helió Sousa, Strømmen	3	
40. Gunnar Stake-Larsen, OSS	3	
41. Sheila B Berntsen, Asker	3	
42. Ole J. Gyldenås, Nordstrand	3	
43. Sylvia Johnsen, PI SK	3	
44. Morten Lilleøren, Lørenskog	3	
45. Mehmedalija Kunic, Kongsberg	2	
46. Silje Bjerke, Porsgrunn	½	

lig fint for hvit. 18.a4 e5 19.b4 Ta6
20.b5 Ta5 21.b6

21...d4! 22.b7 Her går bonden og
hvit i stå, men 22.Lg5 axb6 23.Se4
Sxe4 24.Lxd8 Txa4 var ikke mye
bedre. 22...Tb8 23.Lxd4 exd4
24.Txd4 Se8 25.Td3 Lxc3 26.Txc3
Sd6 27.Td3 Eller 27.Tc7 Txa4 28.g3
Ta6 29.Td7 Kf8 30.Tbd1 Sxb7
31.Tb1 Tb6! 27...Txb7 0—1

Klasse 3

1. Sissel Janneth, Stava Hauge 1381	+38 =55 +45 +62 +26 +08 =14 =02 +04 7½
2. John Kenneth Stava, Hauge 1367	+74 +18 =26 +14 -08 +27 +37 =01 +09 7
3. Gunnar Elken, Sotra	=44 -23 +58 =38 +52 +51 +30 +28 +08 7
4. Hans F Esbensen, Vadsø 1430	+31 =08 =17 +43 =53 +15 +05 +14 -01 6½
5. Peter Groot, Fr.stad 1374	+46 =15 =11 =17 +33 +06 -04 +27 +16 6½
6. Svein H Endresen, Mo 1483	+19 =07 +55 -37 +29 -05 +53 +26 +21 6½
7. Gaute Lien, Strømmen 1446	+76 =06 +42 -10 +44 +62 =18 =08 +19 6½
8. Trond Evanger, Akademisk 1340	+48 =04 +21 +29 +02 -01 +09 =07 -03 6
9. Dan Peder Eriksen, Tromsø 1474	+57 +27 -16 +24 +19 +10 -08 +22 -02 6
10. Torbjørn Dahl, Stjørdal 1457	+34 +41 =29 +07 =16 -09 -13 +40 +28 6
11. Kjell Juul, Stjernen 6, 12. Chris Hinman, Stavanger 6, 13. Magnar Nikolaisen, Mo SK 6, 14. Øyvind Tandb-Hanssen, Moss 5½, 15. Rune Normann, OSS 5½, 16. Tore Narvøy, Porsgrunn 5½, 17. Frode Wiggen, Stavanger 5½, 18. Carl Aarnes, Nordstrand 5½, 19. Ken Terje Nordtvedt, Namsos 5½, 20. Erik Rudi, Tromsø 5½, 21. Trond Solstad, Namsos 5½, 22. Ståle Lund, Røros 5½, 23. Anders Knudsen Beck, Tønsberg 5½, 24. Hans Stabbetorp, Fr.stad 5½, 25. Frank Olav Bruun, Strømmen 5½, 26. Rolf Eknes, Nordnes 5, 26. Per Chr. Ødegaard, Trondheim 5, 28. Rune Johnsen, Bodø 5, 29. Per Blikra, Stavanger 5, 30. Håkon Hoel, Molde 5, 31. Pål Moe, OSS 5, 32. Jan Brix, Caissa 5, 33. Rune Haug, Frosta 5, 34. Geir Tveit, Akademisk 5, 35. Odd H Birkestrand, Masfjorden 5, 36. Pærviz Elka, Tromsø 5, 37. Odd Fystro, Sjakkam 4½, 38. Finn A Wister, Kirkegata 4½, 39. Per Skogli, Gjøvik 4½, 40. Svein-Erik Bakken, Follo 4½, 41. Leif Andersen, Stjernen 4½, 42. Bjørn E Herregården, Drammen 4½, 43. Odd Kjetil Selnes, Harstad 4½, 44. Eirik Lynghaug, Risør 4½, 45. Øyvind Myhrvold, Hønefoss 4½, 46. Leif Tidem-Andersen, Caissa 4½, 47. Jostein Kauserud, Stjernen 4½, 48. Eric Dokmo, Kr.sand 4½, 49. Gitte Kirkesola, Kr.sand 4½, 50. Andreas L Nesheim, NSF 4½, 51. Eirik Sørøng, Indre Østf 4, 52. Camillo Mordt, Fr.stad 4, 53. Frank Eggerud, Porsgrunn 4, 54. Rolf Ole Andersen, Harstad 4, 55. Torge Ugland, Nordstrand 4, 56. Kjell T. Vatland, Stavanger 4, 57. Knut Olsen, Lillestrøm 4, 58. Rune Jordet, Nittedal 4, 59. Terje Presthus, Nittedal 4, 60. Harald Mottang, Stjernen 4, 61. Tore Lambrechts, Sandnes 4, 62. Harald Omland, Asker 3½, 63. Bjørn Ellingsrud, Nordstrand 3½, 64. Jan M Karlsen, Arendal 3½, 65. Øivind Ekeberg, Bærum 3½, 66. Kjell Hoff, Fr.stad 3½, 67. Georg Balas, NSF 3½, 68. Frank Grønli, Sarpsborg 3½, 69. Harald Oldernes, Vadsø 3, 70. Stian Bjærke, Caissa 3, 71. Tore Sverdrup, Bodø 3, 72. Per Nordby, 3, 73. Stig Allan Snahre, Egersund 3, 74. Pål Egil Knutsen, Samisk 3, 75. Knut Sagafofs, Porsgrunn 3, 76. Helmer Nilsen, Konnerud 3, 77. Ragnar Andresen, Fr.stad 3, 78. Espen Aursand, Namsos 2½, 79. Leif Gulliksen, Stjernen 2½, 80. Alf Geir Thowsen, Follo 2½, 81. Arvid Kolstad, Indre Østf 2, 82. Karl-Johan Knutsen, Alta 2, 83. Torbjørn Skaug, Fr.stad 2, 84. Trygve Olsen, Follo 1½, 85. Ingen Spiller, Porsgrunn 0.	

Klasse 3:

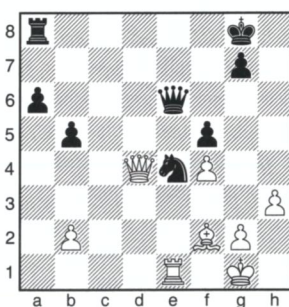
Lillesøster Sissel (21) var sterkest

Det ble dobbeltseier til familien Stava fra Hauge Sjakklubb i klasse 3. Lillesøster Sissel samlet sammen sju og et halvt poeng, og distanserte dermed storebror John Kenneth med et helt halvpøeng. Det var runde fire som avgjorde søsken-

kampen: Sissel vant mot Rolf Eknes, Nordnes, mens John Kenneth tapte mot Trond Evanger, ASKO. Sissel og John Kenneth får følge av de fire neste til klasse 2 i Molde - det er som kjent (eller kanskje ikke?) de beste sju prosent som rykker opp en klasse.

Sissel Stava, 1381

Trond Evanger, 1340

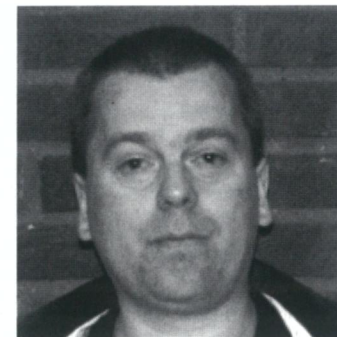

33.g4! Sissel vil ikke forære sort de to-tre trekk som trengs til å forsterke støtten til Se4 og fremtvinge dronningeavbytte og remis.

33...g6 34.gxf5 gxf5 35.Kh2 Plutselig er effekten av hvits siste par trekk synlig. Sort er simpelthen i fare for å gå matt i g-linjen. 35...Kh7 36.Dd1! Tg8 37.Dh5+ Kg7 38.Ld4+ Kf8 39.Lc5+! Sissel spiller som om sorts brikker helt enkelt ikke fantes. 39...Kg7 40.Tg1+ Kf6 41.Dh6+ Kf7 42.Dh7+ Kf6 43.Ld4+ 1—0

Klasse 4:

Kjetil (39) sikret seier på fintelling

Stavanger SKs Kjetil Nylund klarte å komme først tross spurt med lav hastighet. (foto: Arne Zwaig)

Da Kjetil Nylund fra Stavanger SK i syvende runde gikk seirende ut av toppoppjøret mot Aalesunds Kjell Børre Grebstad, syntes saken avgjort. Etter en flyvende start med bare seire avbrutt av en enkelt skjønhetsplett i form av en remis i runde 2 syntes Kjetil Nylund sikker på klasseseieren to runde før slutt.

Men så problemløst går det som bekjent oftere i fantasien enn i virkeligheten. Allerede i 8. runde kom nemesis i form av nederlag mot Frode Gundersen fra Sandnes SK, og da Kjetil Nylund siden forsiktig sluttet av med remis i siste runde lå veien åpen for Frode Gundersen - som kvitterte ved å kjøre i grøfta da han tapte til Kjell Børre Grebstad. Fintellingen viste siden at Kjetil Nylund vant, likevel!

Kjell Børre Grebstad, 1220

Kjetil Nylund, 1167

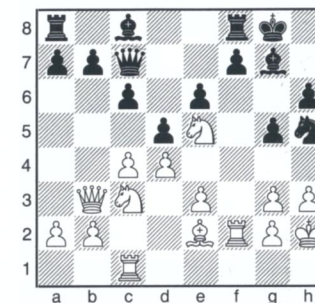
Grünfeld-Indisk, D91

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 g6
Heretter er åpningen en hybrid mellom

Slavisk og Grünfeld-Indisk. 5.Lg5 Lg7 6.e3 0—0 7.Db3 e6! 8.Le2 Sbd7 9.0—0 h6 10.Lh4 Te8 11.Tac1 g5 12.Lg3 Sh5! 13.Kh1 Hvit burde muligens ha bevart løperen sin med 13.Ld6 13...Sxg3+ 14.fxg3 Sf6 15.Se5 Tf8 16.Tf2 Sd7 17.Sf3 Sf6 18.h3? Uten noen sortfeltsløper var svekkelsen av g3 det siste hvit ønsket seg. Kjetil utnytter den da også på eksemplarisk vis i resten av partiet. 18...Sh5 19.Kh2 Dc7 20.Se5

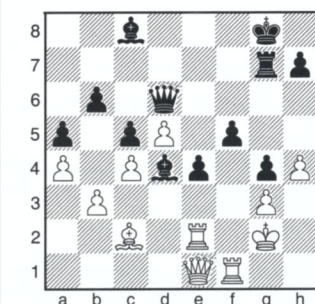
Klasse 4

1. Kjetil Nylund, Stavanger 1167	+19 =05 +41 +11 +03 +06 +02 -04 =07 7
2. Kjell Børre Grebstad, Aalesund	+33 +18 -03 +05 +25 +24 -01 +08 +04 7
3. Finn Syvertsen, Asker 1171	+47 +27 +02 +07 -01 =23 =08 +06 +15 7
4. Frode Gundersen, Sandnes 1197	=25 =34 +09 +35 +29 +07 +23 +01 -02 6½
5. Geir Blom, Stord 1200	+14 =01 =08 -02 +38 +18 =12 +23 =09 6
6. Sigurd Braathen, Sarpsborg 1227	=38 +20 +49 +27 +12 -01 +10 -03 +17 6
7. Jan Svindahl, Kr.sand 1234	+37 +30 +26 -03 =13 -04 +29 +24 =01 6
8. Trond Davidsen, Direkte 1043	=42 +40 =05 =17 +39 +26 =03 -02 +13 6
9. Fredrik Heggelund, Mo 1013	-10 =50 -04 +42 +49 +20 +11 +16 =05 6
10. Espen Kristiansen, Sarpsb. 1191	+09 =15 +35 =25 =24 =13 -06 +21 =22 5½
11. Christian Grundekjøn, Fr.stad 5½, 12. Thorbjørn Henriksen, Moss 5½, 13. Åsmund Forfang, Orkdal 5½, 14. Tor Lauritsen, Halden 5½, 15. Jack Helgesen, Sarpsborg 5½, 16. Sudhir Gupta, Sarpsborg 5½, 17. Steinar Ulvik, Frosta 5, 18. Olav Skjæveland, Strand 5, 19. Arild Warland, Stavanger 5, 20. Eric Torgersen, Kr.sand 5, 21. Thomas Gramstad, Akademisk 5, 22. Frode Skjelbostad, Mo SK 5, 23. Morgan Henriksen, Strømmen 4½, 24. Tom Rune Johansen, Sarpsborg 4½, 25. Ann M Sivertsen, Sevlund 4½, 26. Knut Are Hansen, Kr.sand 4½, 27. Tor Pettersen, Porsgrunn 4½, 28. Arne W Stein, Nordnes 4½, 29. Lars Hope, Direkte 4, 30. Leif Magne Moen, Hamar 4, 31. Øivind Hagberg, Stovner 4, 32. Nils Utsi, Samisk 4, 33. Jon Samset, Follo 4, 34. Birger Olsen, Kirkenes 4, 35. John Ivar Brekke, Trondheim 3½, 36. Harry Slang, Fr.stad 3½, 37. Ørjan Jørgensen, Stjernen 3½, 38. Bjørn Dybvik, Aalesund 3½, 39. Roy Brokvam, Lillestrøm 3½, 40. Leif Vatne, Fnatt 3½, 41. Thorbjørn Skarsbø, Strømmen 3½, 42. Karl Eirik Ødegaard, Trondheim 3, 43. Odd J. Lensebakken, Nord-Odal 3, 44. Hans B Andreassen, Horg 3, 45. Leif Rønning, Strømmen 3, 46. Trond V. Braathen, Moss 2½, 47. Bjørn Vollstad, Mo SK 2½, 48. Egil Bratland, Drammen 2½, 49. Gerry Larsen, Fr.stad 2, 50. Thomas Wasenius, Moss 2.	

20...Lxe5 At det alltid er mulig å trå feil kan her illustreres med det nærliggende 20...Sxg3 21.Kxg3 f6 22.cxd5 exd5 23.Sxd5! og det er hvit som står best. 21.dxe5 Sg7 22.cxd5 cxd5 23.Lg4 Dxe5 24.Tfc2 f5 25.Ld1 Dxe3 26.Db4 f4 Det er på de sorte feltene det har skjedd og skjer. 27.Lf3 fxg3+ 28.Kxg3 d4 29.Se4 Sf5+ 30.Kh2 Sh4 31.Sd2 a5 32.Db6 Df4+ 33.Kg1 d3 34.Tc7 Dxd2 35.Dd4 Sf5 36.Dg4 De3+ 37.Kh1 Df4 38.Dxf4 gxf4 39.Kg1 d2 40.T1c4 Td8 41.Txf4 d1D+ 42.Lxd1 Txd1+ 0—1

En av klassens ratingfavoritter, Jan Svindahl fra Kristianssand, kom aldri helt med frem i feltet, men han fikk dog fornøyelse av å slutte av slik i 3. runde (Jan Svindahl - Knut Are Hansen):

41.Lxe4! fxe4 42.Txe4 Tf7 43.Te8+ Kg7 44.Txf7+ Kxf7 45.Txc8 Lf6 46.De8+ Kg7 47.Tc6 Dd8 48.De6 Df8 49.Dxg4+ Kf7 50.Tc7+ Le7 51.De6+ 1—0

President Hugo Parr har ordet:

Hurra for våre nye mestere!

Denne sommeren har det formelig fosset inn med glad-nyheter i norsk sjakk. Jeg skriver dette helt i slutten av august. La meg minne om de aller største over-skriftene: Magnus Carlsen tok sitt tredje IM-napp i Politiken Cup i slutten av juli. Allerede på FIDE's styremøte i Nigeria midt i august ble Magnus utnevnt til IM, Nordens yngste noensinne. Han trenger riktignok å passere 2400 i rating, men det blir en ren formalitet, ettersom han allerede har rundet 2450 uoffisielt. På samme FIDE-møte ble årets Norgesmester, Berge Østenstad, formelt utnevnt til Norges sjette stormester. Noen dager tidligere var Ellen Hagesæther blitt Nordisk mester for kvinner i Stockholm. Ellen tok samtidig sin første WIM – norm.

Den 13. september skal det være nordisk sjakkkongress i Århus, samtidig med Nordisk Mesterskap. Kongressen skal blant annet kåre Nordens Schackspelare. Sentralstyret har nominert Magnus Carlsen som norsk kandidat, ut fra hans fenomenale framganger de siste tre årene, med fjorårets 2. plass i VM U12 som kanskje den mest synlige enkelt-prestasjonen. Magnus får knallhard konkurranse: Sverige har nominert Pia Cramling, årets Europamester for kvinner. Og Danmark har nominert Peter Heine Nielsen, Nordens sterkeste spiller for tiden.

Alle disse gode nyhetene kommer i et land hvor vi egentlig ikke legger stor vekt på elitesjakken. Vi har en solid kultur i norsk sjakk på å fokusere på bredden .

Da Sentralstyret ba om ideer i fjor høst til fjorårets arbeidsprogram, var det nesten ingen av de 40 svarene som kom inn, som foreslo tiltak for å styrke elitesjakken. Vi skal selvsagt ikke velge mellom bredde og elite , men gjøre som Ole Brumm, og si ja takk! , begge deler. Jeg tror at pendelen nå har slått for langt den ene veien, og at vi må gjøre mer for å utvikle og opprettholde en elite.

Vi i Sentralstyret skal sluttbehandle vårt nye arbeidsprogram på møte 16. oktober. Vi er glade for alle forslag og synspunkter, gjerne på epost. Som amerikanerne sier (det var vel før eposten) : keep those letters and cards coming!

-hp

NSF inviterer til

KRETS DOMMERKURS

Med støtte fra Tromsø Sjakklubb innbyr NSF til kretsdommerkurs fra fredag 21. november ca. kl. 18.00 til søndag 23. november omkring kl. 15.00.

Kurset har som mål å gi deltakerne de kunnskaper som er nødvendige for å arrangere og lede sjakkturneringer, deriblant en grundig innføring i FIDEs regler og NSF's Monradsystem. Kurset avsluttes med reglements-utvalgets test, som er det første skrittet til å bli kretsdommer.

Kursleder

En av NSF's absolutt mest erfarne dommere , IA Johs. R. Kjekken fra SK 1911, er ansvarlig for undervisningen på kurset, som i tillegg til en intensiv undervisningsdel også inneholder en avsluttende test.

Reise- og oppholdsstøtte

Deltakerne kan søke NSF om reisestøtte. Et mindre antall deltakere (først til mølla får først male)

som må overnatte i Tromsø for å delta på kurset vil få totalt inntil kr. 500 i støtte til overnatting. Søknad må sendes til NSF.

Kursavgift

kr. 250,-. (Inkluderer kursmateriell, blant annet kurshefte, Håndbok for USF og NSF's håndbok, samt et felles måltid lørdag ettermiddag.)

PÅMELDING

må skje senest 13. oktober til NSF på tlf. 22 15 12 41 eller sjakkfor@online.no For ytterligere informasjon om kurset: Kontakt NSF v/ Bjarke Kristensen som angitt ovenfor.

første graden

BARNAS EGET

SJAKKBARN

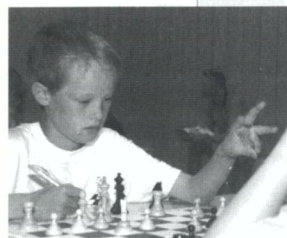
Nr. 4 2003 - 27. årgang - Medlemsblad for Ungdammens Sjakkforbund

JENTEBRIGADEN

Jentebrigaden samlet troppene for første gang under Landsturneringen i Fredrikstad

NMs yngste vinner
Frode Urkedal
se side 4

Deltakerrekord
på
Sommersjakkleir
se side 10

Jentebrigaden samlet seg for første gang i Fredrikstad

Jentebrigaden i gang

Jentebrigaden er et helt nytt tilbud for sjakkglade jenter som er satt i gang av USFs jenteutvalg. Jenter fra hele landet skal knyttes sammen, møtes og ha det gøy med sjakk.

Jentente var samla for første gang tirsdag under NM i Fredrikstad, og det falt godt i smak. Jentene skal også møtes noen timer under andre store USF-arrangementer som NM for ungdom, NM for jenter og NM for skolelag for hyggelig samvær.

For å kunne gå litt dypere inn i stoffet, arrangeres ei egen samlingshelg på Skaugumåsen kurscenter 10.-12. oktober. Her blir det tilrettelagt undervisning i små grupper og sjølvstevte Jesper Hall er invitert for å ta seg av en god del av treninga.

Dersom du er jente og synes dette høres interessant ut, er det bare å ta kontakt med Sheila Berntsen på e-post sheila@sahl.no, og Sheila vil svare på hva dere enn måtte lure på.

Jentebrigade	s. 2
Barnas Landsturnering	s. 3
Miniputt: Frode til topps	s. 4
Lilleputt: Rekordjevnt	s. 5
Kadett A: Favorittene øverst	s. 6
Kadett B: Jentenes klasse	s. 7
Junior: Stokke tok tittelen	s. 8
Populær Sommersjakkleir	s. 10
Nordisk firelandskamp	s. 12
BGP-resultater	s. 13
Kryssordskonkurranse	s. 14
USFs terminliste	s. 15

Innhold

Førsteraden nr. 4 2003

Denne musa lukter nok et godt trekk når det finnes!

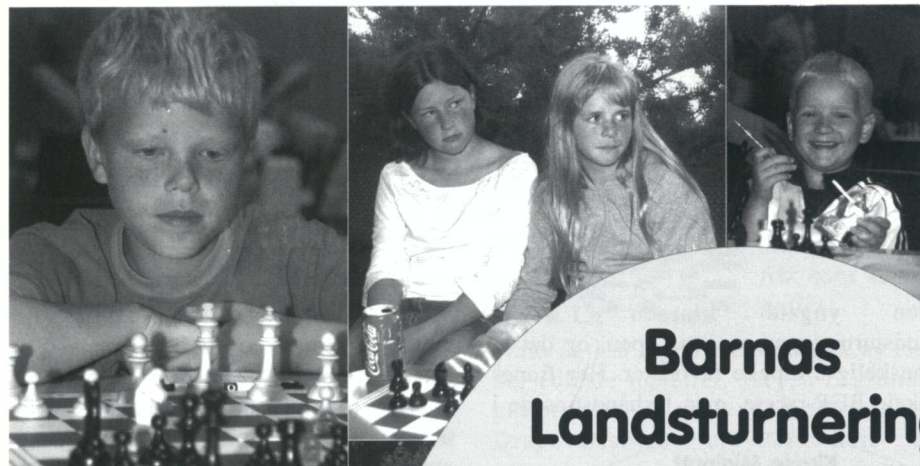

Redaktør:
Bård Andrew og Bjarke Kristensen
Sjakkkontoret, Frenningsvei 3
0588 Oslo
tlf. 22 15 12 41p
fax. 22 71 00 07
e-post sjakkfor@online.no

Foto: Leif M. Svendsen, BK og Hans-Inge Kongevold

Trykk: Allservice, Stavanger

Deadline for nr. 5/6 er 10. november

Barnas Landsturnering

Hele 197 barn og ungdom stilte til start i de aldersbestemte klassene under årets Landsturnering.

Landsturneringen i Fredrikstad i begynnelsen av juli har slått de aller fleste deltakerrekorder i NM-historien. Og nesten en av tre spillere stilte i klassene miniputt, lilleputt, kadett og junior. Miniputtklassen var med sine 69 deltakere en av Landsturneringens aller største klasser. Lilleputtklassen med 51 deltakere var ikke mye dårligere. Du kan lese mye mer om de ulike klassene på sidene som følger.

De aller fleste kom nok til Fredrikstad sammen med foreldrene sine, men også i år var USFs og arrangørklubbens sjakkleir et tilbud som mange benyttet seg av. Her kan deltakerne sove, spise og være med på en mengde sjakklike og ikke-sjakklike aktiviteter. Da går det an å reise på Landsturnering uten foreldre. Lenger ut i bladet finner du en to siders reportasje fra årets sjakkleir.

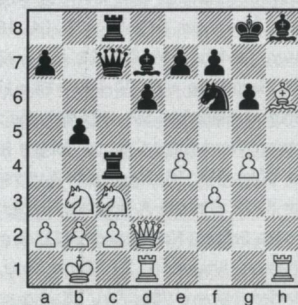
Jentebrigaden har du kanskje allerede lest om på forrige side? De hadde sin første samling under i Fredrikstad. Er du jente og spiller sjakk, så sørg for at du benytter deg av muligheten til å bli kjent med mange andre sjakkspillende jenter, og til å bli en bedre sjakkspiller!

(Lilleputt - fortsatt:)

Espen Forså - Kai Inge Esbensen
NM Fredrikstad runde 7
1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6
5.Sc3 g6 Sort spiller "Drage-varianten".
Også i sjakk er det gjerne en ildsprutende
affære. Verst blir det når spillerne, som her,
roterer til hver sin side. 6.Le3 Lg7 7.f3 0-
0 8.Dd2 Sc6 9.Lc4 Ld7 10.0-0-0 Så er
scenen satt for en av åpningsspilletts mest
analyserte tempokamper. Både for sort og
hvit gjelder det å angripe motstanderens
konge raskest mulig. For virkelig å få
gjennomslagskraft i angrepet må bøndene
gjøre føre an. 10...Da5 Først ønsker sort å
få med Tf8. At det i mange varianter åpner
en nødutgang for kongen via f8 er også
greit. 11.h4 Tf8 12.Lb3 Se5 13.g4 Sc4
Sort satser på at angrepet hans kommer
først. Alternativet: 13...h5!? er et kjent forsøk
på å stikke en kjeppe i hjulet på hvits angrep.
14.Lxc4 Txc4 15.Kb1 Tac8 16.Sb3 Dc7
17.h5 b5 18.hxg6 Så langt er intet nytt
under solen. Det vil si minst to ganger
tidligere har denne stillingen oppstått. I begge
tilfelle trakk sort 18...fxg6, angivelig for å
sikre kongen deres fluktfeltet f7. 18...hxg6?
19.Lh6 Lh8

20.Lf8!! Denne klassiske kombinasjon
avgjør partiet på direkten. 20...Txf8 Det blir
også matt etter 20...Kxf8 21.Txh8+ Kg7
22.Dh6++ 21.Txh8+ Fjerner den ene av
kongens to livvakter og lokker samtidig
majesteteten ut i h-linjen, hvilket gjør at hvit
vinner et trekk etter... 21...Kxh8 22.Dh6+
Kg8 23.Th1 Sxg4 Tillater matt i neste trekk
men alternativet 23...Sh5 24.gxh5 hadde
bare utsatt matten i fem trekk. 24.Dh8#
1-0

Inge S. Skrondal (15) fra Akademisk ble ikke uventet kadettmester.

Kadett A:

Favorittene øverst

I denne klassen var Ørnulf Stubberud og Inge Sandstad Skrondal store favoritter. De var begge raskt med i teten, og da de møttes i femte runde var det klart at Inge (avgitt en remis) lå et halvt poeng foran Ørnulf som hadde avgitt to remiser. Inge fikk lett det halve poenget han var ute etter, og kunne deretter ta hjem mesterskapet med tre seire og en remis på de siste fire rundene. På plassene bak disse kom Stefan Randjelovic som viste mye godt spill, og Askild Bryn som imponerte ved å spille remis mot Ørnulf og Inge. Han måtte imidlertid ned mot Stefan i bronsefinalen. Kenneth Einarsen gjorde også en oppløftende innsats i klassen, og det blir spennende å se hva han kan få til i NM for ungdom i Sandnes.

Inge S. Skrondal, 1847 - Fredrik A. Lindsøe, 1443
Slavisk, D15

1.c4 Sf6 2.Sc3 c6 3.Sf3 d5 4.d4 Lf5 For ikke å få problemer med svakheter på b7 og d5 spiller sort vanligvis 4...dxc4 og først etter 5.a4 Lf5. 5.cxd5 cxd5 6.Db3! b6 Løser problemet på b7 men svekker samtidig de hvite feltene ytterligere. En viktig detalj var 6...Db6 7.Sxd5 Dxb3 8.Sxf6+ med bondegevinst. 7.Lf4 e6 8.e3 Straks 8.Sb5 var også godt. 8...Sbd7 Sorts siste sjansje var kanskje 8...Le7 for å åpne en fluktrute for kongen via f8. 9.Sh4 Lg6 10.Sxg6 hxg6

Kadett B:

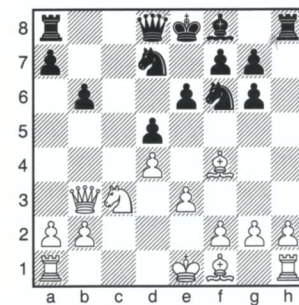
Jentenes klasse

I denne klassen åpnet Daniel Stokke Pettersen som en tornado, og etter solid spill hadde han 6 strake seire. Klasseeieren virket klar, og da han spilte remis i 7 runde mot Øyvind Lensebakken var alt nærmest avgjort. Daniel kunne roe ned med to enkle remiser og vant dermed klassen et helt poeng foran Øyvind og Willy Kristiansen. Disse var igjen et halvt poeng foran hjemmehåpet Frederik Grundekjøn.

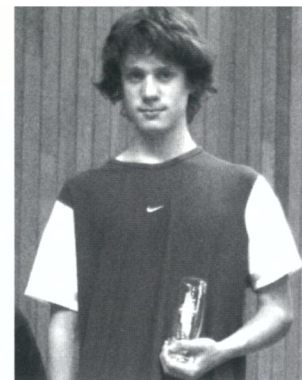
Mange jenter

Noe av det artigste med denne klassen var deltagertallet på 30 stykker, og av disse var 7 jenter. Kadett B var altså den klassen med høyest jentetetthet i turneringen.

Best av Jentene ble Maria Pitz Jacobsen som endte på 5. plass

11.Sb5! Reelt avgjørende da sort mister hus og hjem etter 11...Tc8 12.Sxa7. 11...e5 12.Lxe5! Presist spilt av hvit. 12.dxe5 ville gi sort sjansen til å spille 12...Sc5. 12...Sxe5 13.dxe5 Se4 14.Da4 Sc5 Alternativet 14...Ke7 var nok mer standhaftig, men situasjonen forblir håpløs etter 15.Tc1. [14...Ke7 15.Tc1] 15.Sd6+ Ke7 16.Dc6 Ke6 Sort oppga før hvit vant dronningen med avdekkersjakken 17.Sb7+. 1-0

Daniel S. Pettersen (14) fra Lillehammer var utilnærmelig i kadett B.

med 5,5 poeng. Like mange poeng fikk også topprattede Line Holen.

Holen snublet i de to første partiene, og kom dermed aldri med i medaljekampen.

Klasse Kadett A

1. Inge S Skrondal, Akademisk +11 +03 +05 =04 =02 +09 +06 +12 =07 7½
2. Ørnulf Stubberud, OSS +08 =04 +10 =06 =01 +03 +12 +05 =09 7
3. Stefan Randjelovic, Nordstrand =07 -01 +13 +10 +06 -02 +04 +09 =05 6
4. Askild Bryn, Lillehamme +13 =02 +07 =01 =09 =05 -03 +11 =16 5½ 5. Kenneth Einarsen, Tønsberg +06 +14 -01 -09 +07 =04 +10 -02 =03 5 6. Sigmund Reppen, Kongsv. -05 +12 +16 =02 03 +14 -01 +13 -08 4½ 7. Thomas Børstad, OSS =03 =09 -04 +08 -05 =10 =14 +15 =01 4½ 8. Brede Hagen Asker, -02 -16 +12 -07 =10 =13 =15 +14 +06 4½ 9. Xiang Yi Kong, OSS =15 =07 +14 +05 =04 -01 -11 -03 =02 4 10. Håkon Astrup, OSS =12 +15 -02 -03 =08 =07 -05 +16 =11 4
11. Fredrik A Lindsøe, Frosta 4, 12. Jørgen Flo, Nordstrand 3½, 13. Rannveig Blikra Vea, Stavanger 3½, 14. Sture Magne Alne, Drammen 3½, 15. Mats Bergvoll, Tromsø 3½, 16. William Magnor, 1911 1½

Klasse Kadett B

1. Daniel S Pettersen, Lillehammer +29 +16 +03 +04 +11 +10 =02 =12 =05 7½
2. Øyvind Lensebakken, Nord-Odal +26 =17 +20 =11 +08 +04 =01 =03 =06 6½
3. Willy Kristiansen, Sandnes +18 +07 -01 +06 -10 +11 +22 =02 +12 6½
4. Frederik Grundekjøn, Fr.stad +19 +24 +12 -01 +16 -02 =10 =05 +13 6, 5. Maria P Jacobsen, Nordstrand -12 +28 +15 =18 =17 =21 +08 =04 =01 5½, 6. Aleksander Omtvedt, 1911 +23 =20 =11 -03 +07 +17 =21 =10 =02 5½ 7. Daniel Snerthammer, Gjesdal +14 -03 +13 -10 -06 +23 +16 =17 +21 5½ 8. Morten A. Svendsen, Stavanger +21 -12 =17 +24 -02 +20 -05 +22 +10 5½ 9. Line Holen, Sørumsund -16 -19 +29 +14 -13 +27 =11 +18 +17 5½ 10 Magnus Hestveen, Follo +15 -11 +26 +07 +03 -01 =04 =06 -08 5 11. Torkel Kvinge Tande, Masfjorden 5, 12. Håkon Øksnevad, Nittedal 5, 13. Ingar Edvardsen, Drammen 5, 14. Lasse Engebretsen, Nordstrand 5, 15. Hogir Talat, Fr.stad 5, 16. Håvard Vederhus, 1911 4½, 17. Martin Mundal, Porsgrunn 4½, 18. Henny Sivertsen, Sevlund 4½, 19. Stian Valle, Hammerfest 4½, 20. Camilla Ingebretsen, Drammen 4, 21. Magnus Kvinge Tande, Masfjorden 4, 22. Ellen Øen Carlsen, Bærum 4, 23. Dennis A. Nygaard, Porsgrunn 4, 24. Tor Knudsen, OSS 3½, 25. Margrethe Smelvær, Sevlund 3½, 26. Solveig K Engh, Stavanger 3½, 27. Joachim Vik, Gjesdal 3, 28. Leo Edvardsen, Moss 2, 29. Even Skjervold, Lillehamme 1½, 30. Alex. Andersen, Fr.stad 0

Junior:

Stokke tok tittelen på siste forsøk

Av Hans Olav Lahlum

Toppratede Kjetil Stokke fikk en turbulent oppladning til sitt siste Junior-NM, men vel fremme i Fredrikstad holdt Fanaspilleren stø kurs til øverste trinn på en forøvrig småsensasjonell seierspall. Bukkene som ødela NM for Stokke i fjor, i forfjor, i forforfjor osv, kom i år først i runde ni - og da hadde konkurrentene forlenget mistet ham ut av synet.

Utgangspunktet så lovende ut for formsterke Kjetil Stokke ved ankomst til Fredrikstad, tross to farlige ettermeldinger i NTGs Ståle Sending og Porsgrunns Joachim Berg-Jensen: Med tre toppjuniorer i eliten og fem utenfor deltakerlistene, var Fanaspilleren topprangert med over 100 poengs margin til Berg-Jensen og med over 200 til alle andre. I sin første ni runders turnering etter trafikkulykken slet dessuten Berg-Jensen med konsentrasjons-svikter og tidsnøder, og punkterte tross mange lovende stillinger for ofte til å få møte Stokke. Som hjulpet av heldige rundeoppsett i mellomtiden suste ut av startblokkene og dampveivalset ned sine fem første motstandere. Åpningene ga som vanlig klare fordeler i de fleste partier, og "mot normalt" fullførte Fanas håp effektivt mot stadig blekere motstandere. Stokke sto for første gang nest best og så for første gang nervøs ut mot 13-årige Jon Ludvig Hammer i runde seks, men etter å ha holdt remis der kom han tilbake med en ny overbevisende seier mot Daniel Kovachev - og tok noe som lignet et endelig oppgjør med gamle komplekser da han sikret NM-tittelen ved å utspille kronisk uberegnelige Odin Blikra

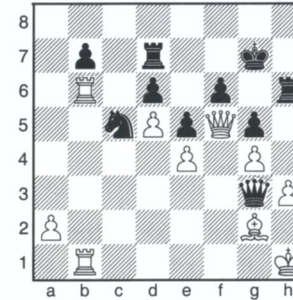

Veia i runde åtte. Utklassing med 8,5/9 så ut til være klar da Stokke i niende runde avsløt remis og fikk enda klarere fordel enn vanlig fra åpningen mot OSS-sensasjonen Martin Valla - men ni runder uten en megabukk fra Stokke var tross alt for mye forlangt.

Hammer ubeseiret

Også bak Stokke var seierspallen vel fotoet verd: Jon Ludvig Hammer var i og for seg påmeldt i junior som en farlig utfordrer, men han er på fritiden altså fortsatt lilleputt - og ble historiens yngste på topp tre i junior. "Lille Hammer"s svidde seiersrekke med 9/9 fra miniputt i NM 2001 og 9/9 fra lilleputt i NM 2002 røk omsider da han "avgå" remis mot andresejede Joachim Berg-Jensen i runde tre, men Jon Ludvig forble som den eneste i juniorklassen 2003 ubeseiret - og er ved inngangen til tenårene et talent fullt på høyde med hva Simen Agdestein var, selv om det blir mindre synlig når man står i skyggen av Magnus Carlsen! Selv om det vanskeligere lar seg måle, er 18-årige Martin "hvem er han der?" Valla en sterk kandidat for "mest sensasjonelle spiller på topp tre" i juniorklassens historie. Kjemisk fri for tidligere NM-meritter og kamuflert bak en rating på 1557, som viste seg å være et grovt brudd på markedsføringsloven, spilte Valla seg med sunne og gode trekk stadig lenger oppover bordene - til han altså avsluttet med å spille remis mot sølvvinneren i runde åtte og slå gullvinneren i runde ni. Unge Valla, tross sin sene entré i junioreliten, ser ut til å være et talent med enorm kapasitet, og det blir svært spennende å følge hans neste turneringer.

Ståle Sending, 1968 - Kjetil Stokke, 2178

Vi springer inn i partiet fra 5. runde på et kritisk tidspunkt. Hvit har tilsynelatende et heftig overtak på dronningfløyen mens sort har seriøse trusler mot Kh1. Kjetil Stokke har imidlertid øynene rettet mot et helt annet tema i stillingen da han spilte... **32...Df4!!** Jamen...? Går ikke Kjetils (sort) angrep i stå når

dronningene byttes? Og får ikke hvit al den tid han trenger for å bygge opp trykket mot b7 og d6? Svaret er «ja», men Kjetil regnet mye mye lengre og fant ut av at hans fine Sc5 var så mye bedre enn Lg2, at hvits initiativ vil løpe ut i sandet om 8-10 trekk. (Obs! Det fristende [32...Txb3+ 33.Lxb3 Dxb3+ 34.Kg1 Dg3+ rakk i beste fall til remis.] **33.a4 Dxf5 34.exf5 Th8 35.T1b5 Ta8 36.a5 Kf7 37.Txc5** Ståles desperasjon var forståelig. Hvit er tvunget å handle da sort truer Ta7 og Sa4. **37...dxc5 38.d6 Txa5 39.Ld5+ Ke8 40.Lxb7** Ståle setter sitt håp til fribonden på d6 men ... **40...Ta1+ 41.Kh2 Td1!** ...desverre for han kan Kjetil bare gi kvaliteten tilbake da han også vinner tårnslutspillene. **42.Lc6 T1xd6 43.Lxd7+ Kxd7** Hvit er sjanseløs da sort i praksis har to fribønder. **44.Tb2 Kc6 45.h4 gxh4 46.Kh3 c4 47.Kxh4 c3 48.Tc2 Td3 49.Kh5 Kd6 50.g5 fxg5 51.Kxg5 Tf3 52.Te2 Kd5** Og Hvit ga opp. **0-1**

Åpningsteoretiker

Kjetil Stokke er en svært sjakkinteressert 20-årig bergenser, som gjerne presenterer seg selv som "elektrikerlærling og åpnings-teoretiker". Før NM i Fredrikstad fikk han et tungt tilbakeslag da han ble forbigått ved uttaket til årets Junior-VM. - Uttaket til VM følte fryktelig urettferdig, men jeg forsøkte å bruke skuffelsen positivt som NM-motivasjon. Å vinne Junior-NM har vært min kanskje største sjakkdrøm. Marerittet var en ny kollaps, og jeg var derfor svært glad for den gode starten, og ble senere aldri riktig redd. Jeg spilte om ikke godt, så i hvert fall bedre enn vanlig, sier den nykårede Juniornorgesmesteren. - Jeg sto litt i underkant mot Jon Ludvig, som også var den jeg fryktet klart mest på forhånd - men ellers kjentes det trygt fra åpningene. Men huff, jeg måtte jo selvsagt bukke vekk det siste partiet. Pytt pytt i forhold til poengsummen min - men jeg har dårlig samvittighet i forhold til Daniel Kovachev, som spilte godt og hadde fortjent tredjepllassen, mener Stokke, som ikke tar all æren for sjakklig fremgang selv. - Jeg må selvfølgelig takke Eirik T. Gullaksen, som alltid hadde tid til å svare på alle rare sjakkspørsmål, også fra en lavt ratet Fanaspiller... Dernest Fritz 5, 7 og 8... Kjetil ser nå fram til å kunne delta i eliteklassen i NM i Molde neste år, og målet

er egentlig klokkeklart: - Å komme best fra alle åpningene! Det er bare fem år siden jeg hadde 1373 i rating og hadde som min store drøm en dag å komme med på juniorenes toppliste - så jeg har liksom vunnet før første runde starter i Molde, avslutter Stokke.

Klasse Junior

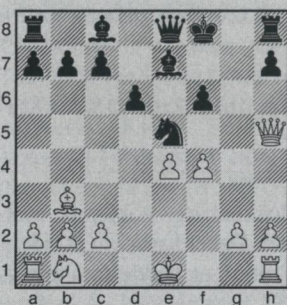
1. Kjetil Stokke, Fana
+23 +10 +22 +16 +09 =02 +04 +05 -03 7½
2. Jon Ludvig Hammer, OSS
17 +14 +11 =06 +08 +16 =01 =03 +10 =04 7
3. Martin Valla, OSS -08 +30 +28 -05 +23 +13 =02 +06 +01 6½
4. Daniel Kovachev, OSS +26 +18 -16 +10 +05 =06 -01 +08 =02 6
5. Odin Blikra Veia, Stavanger +29 -16 +12 +03 -04 +09 +07 -01 +17 6
6. Joachim B-Jensen Porsgrunn, +07 +12 =02 -09 +15 =04 =08 -03 +16 5½
7. Anders Wågø, Hamar -06 =21 +17 +19 =08 +12 -05 +20 =11 5½
8. Brede A Kvisvik, Kr.sund +03 +15 =09 -02 =07 +16 =06 -04 =12 5
9. Ståle Sending, OSS +13 +19 =08 +06 -01 -05 =17 =11 =15 5
- 10 Joakim Larsen, OSS +20 -01 +24 -04 =11 +22 +21 -02 =14 5
11. Marte Egeland, Sandnes 5, 12. Ivar A. Abusdal, Nordstrand 5, 13. Jørund Berstad, Førde 5, 14. Tage Rønnevig-Nielse, OSS 5, 15. Erik Eliassen, Hauge 5, 16. Håvard Skøien, Kr.sand 4½, 17. Emil D Agdestein, NTG 4½, 18. Håkon Haugsrud, Fr.stad 4½, 19. Johnny Schmidt, Sørumsund 4½, 20. Jo Vederhus, 1911 4,
21. Ellisiv Reppen, Kongsvinge 4, 22. Tommy Snelvedt, Porsgrunn 4, 23. Øystein Edvardsen, Drammen 4, 24. Kristian Aandal, Porsgrunn 4, 25. Oddvar Raugstad, Sandnes 3½, 26. J Paul Schmidt, Sørumsund 3½, 27. Øyvind Mørkedal, Molde 3½, 28. Sverre Juul Hansen, Sørumsund 3, 29. Eirik Viken Kallset, Kr.sund 3, 30. Andreas R Angeltveit, Porsgrunn 2½, 31. Trym Jenssveen, Porsgrunn 2½

Se matten!

Når kongen har få felter å gå til må man alltid være på vakt. Kanskje finnes en sjanse for å sette motstanderen matt? Eller er det ens egen konge som er i faresonen? I begge tilfelle gjelder det om å se muligheten/faren gjerne lenge før den oppstår.

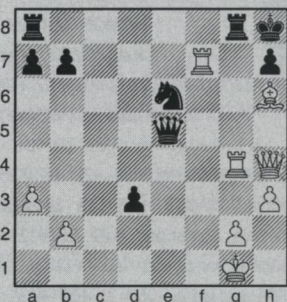
Oppgave 1:

Hvit trekker å sette matt i 1 trekk.

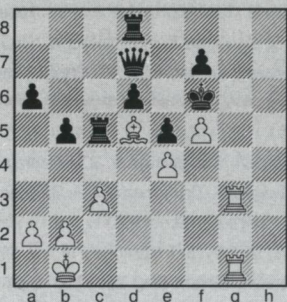
Oppgave 2:

Hvit trekker å sette matt i 3 trekk.

Oppgave 3:

Hvit trekker å sette matt i 4 trekk.

Les løsningene på s. 14

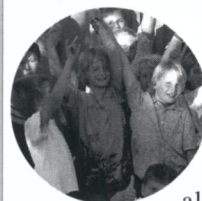
USF Sommersjakkleir 2003

Populær Sommersjakkleir

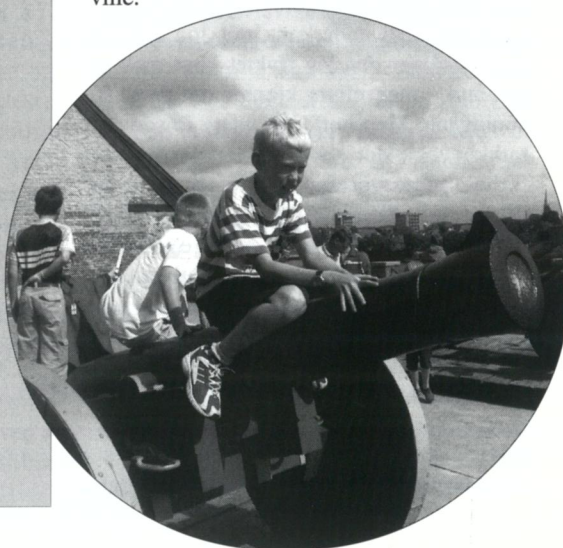
Av Bård Andrew

En hel uke med sjakk, fotball, kortspill, sovepose, nye venner og strålende solskinn - det er vel ikke noen dårlig måte å tilbringe en uke av sommerferien på?

Landsturnering betyr sjakkleir, og at sjakkleiren er blitt et populært arrangement er tydelig. Hele 45 miniputter, lilleputter og kadetter var med på leiren i år.

Leiren holdt til på Gudeberg skole, bare en liten kilometer fra Kongstenhallen hvor Norgesmesterskapet foregikk. Hver dag spilte alle en NM-runde - på mandagen to - og i tillegg var det hver dag minst én ikke-sjakklig aktivitet. Kinobesøk hos agent Cody Banks var definitivt populært. To turer i bowlinghallen slo også godt an. Fire baner var kanskje litt lite når 40 unge sjakkpillere klør etter å få kastet kule etter kule. Men de som hadde tålmodighet nok til å bli igjen når andre begynte å gå, fikk spille så mye de bare ville.

Ridning og rundvisning

Foruten kino og Bowling var det omvisning i den vakre Gamlebyen, ridning for de som ønsket det, og fotball. Morgen, middag og kveld. Svømmeanlegget bak Kongstenschallen ble også veldig flittig brukt. To av lederne, Inger Ihle og Reidunn Matthiessen, var hver dag tilstede ved bassengkanten, og deltakerne på leiren kunne da komme og gå akkurat som de ville. Perfekt når solen steker og hodet bobler etter en hard batalje ved sjakkbrettet!

Peta-hva-for-noe?

Hans-Inge Kongevold var som vanlig på plass under sjakkleiren. Leiren hadde et eget analyserom i Kongstenhallen, og der satt Hans-Inge det aller meste av dagen og gjennomgikk partier med de som ønsket det. Noen strålende fornøyde etter å ha spilt motstanderne i senk, andre dypt ulykkelige etter å ha gått på en smell etter bare ti minutters spill... I analyserommet var det også besøk fra eliteklassen tre ganger. Rune Djurhus, Torbjørn Ringdal Hansen og Magnus Carlsen tok seg alle tid til å hilse på og gjennomgå noen av sine egne partier. Dette var garantert inspirerende og lærerikt for alle de som møtte opp for å høre på!

Hans-Inge nøyde seg ikke med å være fulltids sjakkanalytiker. På kveldstid var han også arrangør av leirens Petanque-turnering. Petanque er en litt avansert form for boccia, men overdommer og instruktør Hans-Inge øste mer enn gjerne ut av sine Petanque-visdom til alle som ville være med. Selve turneringen gikk over tre kvelder og hadde 25 deltakere. Jonatan Andersen og Anders Preben Bay kunne med fjellstø kasting stikke av med seieren til slutt. Erlend og Håvard Halvorsen tok andreplassen,

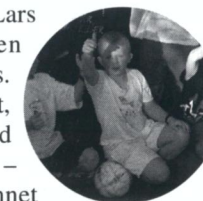
mens Endre Todnem og Lars Furu Kjelsås slo Eirik Ihle og Einar Døvigen Agdestein i bronsefinalen.

Søvnmangel

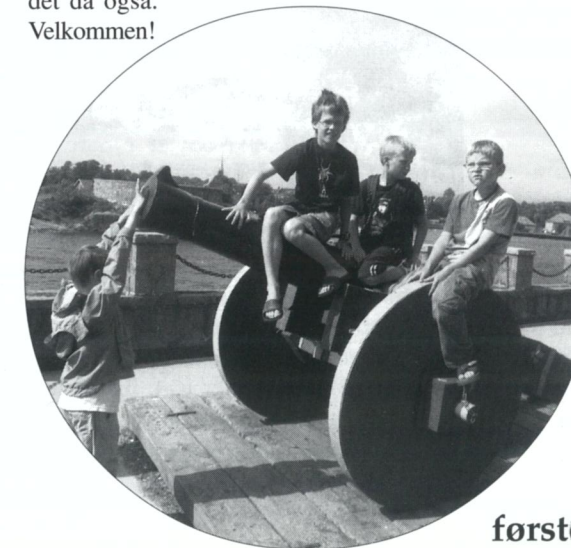
Det var fem ledere på leiren, men det holdt stort sett mer enn nok med så snille (!) leirdeltakere. Foruten de nevnte var det leirsjef Bård Andrew fra USF, og Harald Gandrud som (tidvis forgjeves) prøvde å roe ned kadetter og lilleputter med løpper i blodet når kvelden kom. Jentene, som i år var halvert i antallet til bare seks, sov på et eget rom som var for lite til å ha plass til en leder. Det ble det nok ikke all verdens søvn av, men Fredrikstad SS sørget etter hvert for at de fikk et større rom slik at Sylvia Johnsen kunne komme å sove der sammen med dem. Praten ut i de små nattetimer stilnet litt da...

I tillegg til lederne gjorde Lars Sæther fra arrangørklubben Fredrikstad SS en kjempeinnsats. Han sørget for aktiviteter og mat, og stakk gjerne innom hver kveld med noen ekstra godbiter - pølser, cola, kaker og mye annet godt. Selvfølgelig var det heller ikke upopulært når generalsekretær i USF Bjarke Kristensen og USF-leder Espen Andersen droppet innom torsdag kveld med et lass med pizza!

Neste år er Landsturneringen i Molde, og sjakkleir blir det da også. Velkommen!

**Løsninger
på oppgavene
på side 10**

Oppgave 1: Ihle-
Antoniussen,
NM i Fredrikstad
2003, Lilleputt: 1.
Dh6+ med matt.

Oppgave 2:
Shirov- Grischuk,
Linares 2001:
1.Txh7+ Kxh7
33.Lg7+ Dh5
34.Dxh5+ med
matt.

Oppgave 3:
Lutz - Ftacnik,
Tyskland 2001:
1.Tg6+ fxg6 (eller
1...Ke7 2.f6+ Kf8
3.Tg8 med matt]
2.Txg6+ Ke7
3.f6+ Ke8 4.Tg8
med matt.

Invitasjon**NM for Ungdom****Sandnes, 14.-16. november 2003**

Arrangementskomiteen har gleden av å ønske
velkommen til NM i sjakk for ungdom helgen 14.-16.
november 2003.

Spillested: Quality Hotell Residence i Sandnes.

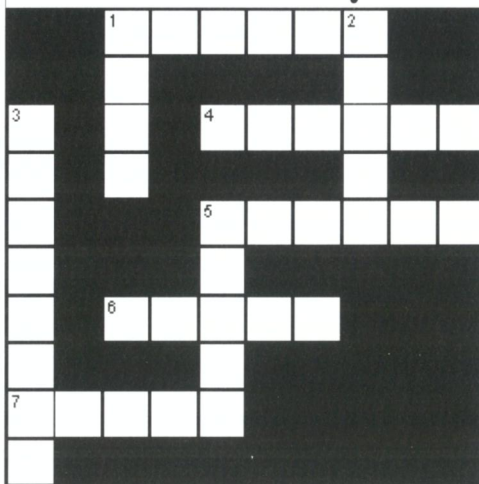
Betenkningstid: 1 time på 40 trekk, 30 min. på resten. 1. runde:
1 time per spiller på hele partiet. Totalt 7 runder.

Startavgift: 200,- kroner per spiller i alle klasser, 250,- kroner
ved for sen påmelding. Kontonr. 3250.22.02862

Innquartering: Quality Hotell Residence tilbyr overnatting fra
275 kroner per natt per person i dobbelt- eller trippelrom, inkl.
frokost. Tlf: 51 60 57 00.

Påmelding/Info: Påmeldingsfrist 31. oktober, helst innen 20.
oktober. Påmeldingsskjema finner du på mesterskapets
hjemmeside (se nederst).

Hjemmeside med direkte påmelding, informasjon og deltakere:
home.no.net/karle/nmu2003

Førsteradens kryssord nr 1/2003**Vannrett**

- 1 Bare 12 år og kjempesterk sjakkspiller.
(6 bokstaver)
- 4 Når tårnet hopper over kongen. (6)
- 5 Etternavn på årets vinder av
Juniorkl. ved NM i Fredrikstad. (6)
- 6 Når resultatet hverken blir 1 eller 0. (5)
- 7 Fornavn på lederen av USF. (5)

Loddrett

- 1 Det ingen av oss ønsker å bli. (4)
- 2 Navnet på spillet vårt. (5)
- 3 Betegnelse for jenter som spiller sjakk.
Hele navnet er: «Jente.....» (8)
- 5 Norges sterkeste stormester i sjakk. (5)

Løsningen sendes senest 20. oktober til:
Ungdommens Sjakkforbund
Frenningsvei 3
0588 OSLO
Merk: Kryssord

Blant de korrekt innsendte
løsninger trekkes lod om bøkene:
1. *Lær å sette sjakk matt* av Ø. Sande
2. *Kongenes Spill* av K. Bøckmann
2. *Sjakkleksjoner med Simen* av
Simen Agdestein og K. J. Helmers.

USFs terminliste

fra 1. oktober

Forkortinger: SS=spillested, r=runder, TT=tenketid, Gr=grupper,
PI=påmelding/informasjon, F=frammøtetid (siste frammøte)

5. oktober	Kjørbekekkgda BGP/UGP V PI: Info: Kjell A. Nygaard, tlf. 35 59 79 96p, e-post: kj-nyga@online.no	Kjørbekekkgda SKU
11. oktober	Sjakk mot vold SS: Brattås skole, F 10.30, 6r, TT 25 min. PI: Gunnar Lie, tlf. 33 51 38 57/90 10 18 27, e-post gunnli@online.no	Brattås USK
11. oktober	Fana BGP I PI: Trond Eikeland, tlf. 55 10 46 73p, e-post treike@online.no	Fana SKU
12. oktober	Nittedal BGP/UGP SS: Nittedal ungdomsskole, 5r, TT 30 min, PI: Aage Øivann, 67 07 23 76p, e-post aoevann@online.no, F kl. 1000	Nittedal SKU
18. oktober	Tynset BGP/UGP PI: Gunn Torill Ryen, tlf. 62 48 60 14p	Tynset SSL
18. oktober	Åpent OSSU-mesterskap PI: Sverre Johnsen, tlf. 22 59 84 01p	OSSU
24.-26. oktober	KM for ungdom individuelt SS: Kragerø videregående skole, Skien, 6r, TT 30 min, PI: Truls R. Jørgensen, tlf. 35 98 37 14p, 917 14 450m, e-post truls.jorgensen@c2i.net, F kl. 1030	USFs kretser
1. november	Kragerø høstturnering BGP/UGP SS: Kragerø videregående skole, Skien, 6r, TT 30 min, PI: Truls R. Jørgensen, tlf. 35 98 37 14p, 917 14 450m, e-post truls.jorgensen@c2i.net, F kl. 1030	Kragerø SKU
8. november	Sandefjord BGP PI: Leif Andersen, tlf. 33 45 93 13p, leiftid@online.no	Caissa SKU
8. november	Stavanger BGP/UGP II PI: Per Blikra, tlf. 51 53 22 05p, 48 10 46 40m, e-post: pe-blikr@online.no	Stavanger SKU
12. november	Kjørbekekkgda kvelds-BGP/UGP PI: Kjell A. Nygaard, tlf. 35 59 79 96p	Kjørbekekkgda SKU
14.-16. november	NM for ungdom individuelt PI: Per Arne Myraunet, tlf. 74 80 99 48p, 913 62 414m, e-post myraupag@frisurf.no	Lokallag i Sandnes
22. november	Frosta BGP/UGP II PI: Per Arne Myraunet, tlf. 74 80 99 48p, 913 62 414m, e-post myraupag@frisurf.no	Frosta BSK
29. november	Disensjakken PI: Victor Hansen, tlf. 957 99 891m, e-post victorh@online.no	Tiger USK
29. november	Masfjorden BGP/UGP VI PI: Odd Helge Birkestrand, tlf. 56 36 52 79p, 56 16 63 60a, 905 01 109m, e-post: oddhelgebirk@hotmail.com	Masfjorden SKU
6. desember	Åsane julesjakkturnering	Åsane SK
7. desember	Kjørbekekkgda BGP/UGP V	Kjørbekekkgda SKU

USF søker arrangør til turneringer i 2004:

30. januar - 1. februar	NM for jenter	arrangør søkes
3.-9. april	Det åpne junior-NM	arrangør søkes
30. april - 2. mai	NM for skolelag	arrangør søkes
21.-23. november	NM for ungdom	arrangør søkes

Ungdommens Sjakkforbund

Frennings vei 3
0588 Oslo
tlf. 22 15 12 41, faks 22 71 00 07,
e-post sjakkfor@online.no
USF på Internett: www.sjakk.no
Bankgiro 6090.06.03161

Kontoret er åpent

mandag til fredag kl. 10-16
Generalsekretær:
Bjarke Kristensen

Leder:

Espen Andersen
Nålveien 15
1537 Moss
tlf. 69 25 89 75p, 69 35 47 00a
e-post kiresp@online.no

Turneringssjef:

Hans-Inge Kongevold
Jutulveien 61
1534 Moss
tlf. 69 25 42 05p, 23 40 33 27a
e-post ikongevo@online.no

Kasserer:

Per Blikra
Vølstadvn. 2
4026 Stavanger
tlf. 51 53 22 05p,
e-post
pe-blikr@online.no

I Norge:
B-blad i postabonnement
Til øvrige land: B-Economique

Returadresse:
 Ungdommens Sjakkforbund
 Frennings vei 3, N-0588 OSLO

Savner du en sjakk-partner?
LØSNINGEN ER EN SJAKK-COMPUTER!

Med en sjakk-computer i huset har du alltid noen å spille mot, uansett tid på døgnet. Sjakk skjerper hjernen for store og små, og tester har bevist at barn som spiller sjakk oppnår bedre skoleresultater. Prøv selv!

4 in 1 Kr. 390.- (24x17x3,5cm)

- ★ Nyhet! 4 spill i en computer
- ★ SJAKK, 64 spille-nivåer
- ★ DAM, 32 spille-nivåer
- ★ TOP MIND (Mastermind) 64 nivåer
- ★ 4 PÅ RAD, 24 spille-nivåer

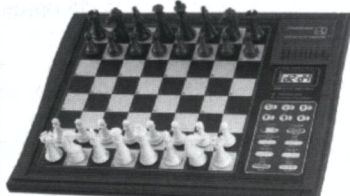
BRAVO Kr. 690.- (20x13,5x3,5cm)

- ★ 64 nivåer fra nybegynner til hobby- og klubb-spillere (rating ca. 1900)
- ★ Display og klokke-funksjon
- ★ Spiller ca. 100 timer på 3 batterier
- ★ Ypperlig reise-computer!

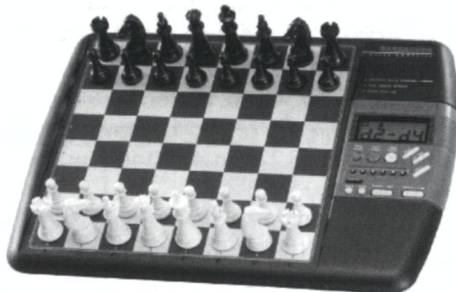
COSMOS Kr. 990.- (23x18x2,5cm)

- ★ Reise-sjakk med display og klokke
- ★ 64 nivåer fra nybegynner til hobby- og klubb-spillere (rating ca. 1950)
- ★ Samme finesser som Barracuda
- ★ Stilig kabinett med lokk

ARAGON Kr. 690.- (31x25x3cm)

- ★ Ypperlig førstegangs-computer
- ★ 64 nivåer (med klokke) for barn, nybegynnere og hobby-spillere
- ★ Tale (Engelsk) med kommentarer
- ★ En populær gaveartikkel!

BARRACUDA Kr. 990.-

- ★ Verdens mest solgte sjakk-computer
- ★ 64 nivåer fra nybegynnere til hobby- og klubb-spillere (rating ca. 1950)
- ★ Display med klokke og parti-informasjoner
- ★ Garantert suksess!

Bestselgeren! (31x23x3cm)

EXCLUSIVE Kr. 4990.- (40x40x5cm)

- ★ Flott møbel i valnøtt, med magnetiske brikker for automatisk registrering
- ★ 64 nivåer fra nybegynnere til hobby- og klubb-spillere (rating ca. 2000)
- ★ Utskiftbare program-moduler
- ★ m/Magellan-modul (2250) **Kr. 6490.-**

GAME CLOCK Kr. 590.- (19x12x8cm)

- ★ Elektronisk klokke med "alle" mulige forskjellige tids-varianter
- ★ Kan programmeres etter ønske
- ★ Solid utførelse, Stilig design

SJAKK-programmer og PARTI-baser for PC		Chess Assistant 5,1, 1,15 mill. partier + Chess Tiger, Topp! Kr. 690.-	
World Champ. Package, Shredder4/Gen.6,5/Nimzo 2000/ K.T.'s Slutsp. Kr. 990.-	Rebel EOC, 50 mill. teori, 1 million partier + sjakk-program Kr. 490.-	Rebel-Tiger, Elo 2600, 1 million teori-trekk, 500.000 partier Kr. 390.-	Rebel Century, Elo 2600, 16 mill. teori-trekk, 300.000 partier Kr. 290.-
Fritz 8, Elo-rating 2600+, 1 million teori-trekk, 320.000 partier Kr. 590.-	Tasc Chess Tutor, Opplæring og Øving + sjakk-program Kr. 490.-		
Rebel 11, 4 Forskjellige program, Elo 2600+, 20 mill. teori, 800.000 partier Kr. 590.-			
ChessMaster 9000, Elo-rating 2600, 100.000 teori-trekk, 90.000 partier Kr. 490.-			

N.B! Bestilling sendes Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo Tlf. 22 15 12 41 Fax 22 71 00 07

Vennligst send omgående pr. post-oppkrav: (Porto-tillegg Kr. 99,-)

1 stk. .... Kr. ....

Navn ..... Postnr. ....

Adresse ..... Sted .....

Prisene er inklusive moms, batterier eller transformator, og Norsk bruksanvisning.

EM for seniorlag i Dresden 2003

Seniorene viser vei

Oppsiktsvekkende norsk EM-innsats

Med fire tidligere norges- mestere på laget i EM for seniorlag, var det likevel syv lag som var høyere ranket i turneringen som ble spilt i tyske Dresden.

Av Richard Wicklund-Hansen

Til tross for rankingen ble sluttresultatet en bronsemedalje, som like gjerne kunne vært sølv og for den saks skyld også gull. Det måtte finregning til for å skille Tyskland på 2. plass med Norges førstelag på 3. plass. Gjennom syv runder ble det to(!) tap, og det ene tapet i matchen mot Berlin var en ren overseelse i en ellers god stilling. Det ene partiet avgjorde at det ikke ble sølvmedalje. Moskva var storfavoritt, med en gjennomsnittsrating på 2404 mot Norges 2270. Matchen mot Moskva endte med tre remispartier og et tap.

Solidt norsk seniorlag

Det norske laget bestod av Svein Johannessen på 1. bord som selvsagt fikk hardest motstand. Som ankermann gjorde han sin jobb og vel så det med to gevinster, fire remiser og ett tap. Ragnar Hoen på andre bord gjorde en formidabel innsats med fire gevinster og tre remiser og ingen tap. Erling Kristiansen snublet mot Berlin, men hadde ellers tre seire og tre

remiser. Per Ofstad hadde ingen tap, to gevinster og fem remiser. Norges 2. lag var rangert nest sist og endte som nummer 27 av 30 lag. Her kunne det nok også blitt et bedre resultat, sannsynligvis rundt attende plass hvis laget ikke hadde avslått to remistilbud som endte med knall og fall. Karl W. Strand var den store poengplukker med to vinster, fire remiser og ett tap. Motstandernes gjennomsnittsrating lå på 2068.

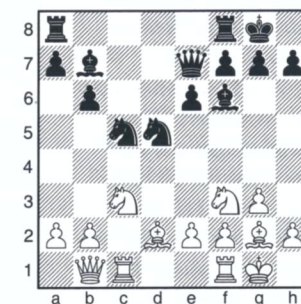
Førsteklasses i Dresden

Arrangementet i Dresden var førsteklasses. Vi bodde på et utmerket hotell der det også ble spilt, og forholdene for spillerne var de aller beste. Neste år arrangeres det sjettede europeiske lagmesterskapet i tiden 22.-28. februar i Dresden. Seniorutvalget er interessert i å komme i kontakt med spillere med rating over 1700 som er interessert i å stille på ett av forhåpentligvis flere lag.

Hoen kommentere

E. Goldman (2350)
 Ragnar Hoen (2269)
 Katalansk, E07
1.c4 e6 2.Sf3 d5 3.d4 Sf6 4.Sc3 Le7

5.g3 0—0 6.Lg2 c6 7.Db3 Sbd7 8.0—0 b6 Varianten som blant annet er kjent fra VM 1972 fikk sin glanstid i årene som fulgte. Sort bør kjenne systemet godt, og for min del er varianten solid og utfordrende, ikke minst krevende i forsvar og med blikk for aggressivitet. **9.Lf4 La6 10.cxd5** Om Sd2 ser Dc8 11.e4 dxc 12.Sxc4 Db7 ok ut. **10...Sxd5 11.Da4 Lb7 12.Ld2 c5** Med uttigning- de svarte brikkene kommer i spill **13.Tad1 cxd4 14.Dxd4 Lf6 15.Dd3 Sc5 16.Db1 De7 17.Tc1**

17..Sxc3?! Et vanskelig valg **17..Tac8** eller **Tfd8** er muligens bedre, men min intensjon var å få kontroll i d-linjen etter avbyttet på c3 **18.Lxc3 Le4 19.Da1 Lxc3 20.Txc3 a5! 21.Dc1 Tfd8 22.De3 Db7 23.Tfc1 Tac8 24.h4 h6 25.g4** signal om kongegangrep med h5 og g5 **25...Ld5 26.Se1 Lxg2 27.Sxg2 Sd7 28.g5 Txc3 29.Txc3 hxg5 30.hxg5 Sc5** Ingen tvil om at min stilling er den beste i øyeblikket. Russeren har en svakhet på g5 og mine offiserer står noe bedre. **31.f3 Td1+ 32.Kf2 Dd5 33.Df4 Dd8** Hindrer dronningssjakk og avbytte på d8 **34.Se3 Td4 35.De5 Td2** Truer springergaffel på d3 **36.Sc4** Hvit finner ikke ut av stillingen og han må trekke. **36...Td5 37.De3 Txb5 38.Tc1** Nå gikk ikke det planlagte **38.Sxb6 pga Dxb6 39.Dxg5** og Se4 med dobbelsjakk og vinst **38...Th5** Her ble russeren sittende i omtrent fem minutter før klaffen falt. Han var tydelig rystet da tumeringsledelsen stoppet klokken og pekte på at tiden var ute. **0—1**

Norsk triumf på Skansen

Før siste runde i Nordisk for kvinner applauderer deltakerne da Ellen Hagesæther allerede er kvalifisert til sitt første napp på en kvinnelig IM-tittel. Med remis i siste runde mot en annen norsk deltaker, Silje Bjerke, sikrer hun seieren i turneringen.

Av Sylvia Johnsen

Det ble norsk triumf når flere år med seriøs satsing endelig ble kronet med hell for Norges fremste kvinnelige sjakkspiller Ellen Hagesæther. Uten tap og med syv poeng av ni mulige vant hun svært overbevisende foran blant annet den svenske favoritten Svetlana Agrest.

I første runde gikk Agrest på et overraskende tap og hun sleit med å innhente forspranget. Når Agrest til tross for god stilling ikke lyktes med å vinne det innbyrdes oppgjøret i femte runde ble det tydelig at den norske farmasøyten fra Hauge Sjakklubb var i byen for å vinne. - Jeg var heldig, sa Hagesæther etter at hun spilte remis med den russiskættede svensken. Agrest forspilte med remisen i realiteten sjansen til å innhente ledelsen når det sto klart at med lik poengsum mellom de to ville Norge vinne. Remis i siste runde var nok, og til tross for iher-

dig pågangsmot lyktes det ikke Silje Bjerke å forstyrre det solide forsvarsspillet. Litt følt flaks kan ikke skjule at det ligger en langvarig satsing bak seieren til Hagesæther. Hun har en jevnt stigende spillestyrke over lang tid og fikk gode resultat i EM for kvinner tidligere i sommer. Denne gangen var det rett og slett ingen andre spillere som matchet henne. Ellen Hagesæther struttet av selvtillit. Det ble svensk på pallen bak Hagesæther.

Ellen Hagesæther Nordisk mester for kvinner

Christin Andersson tok tredjeplass når ingen av de finske landslagsspillerne kom, og det danske håpet Evgenia Peisheva-Hansen gjorde en svak innsats.

Merkelig matching

Norge var representert med tre andre spillere i Nordisk for kvinner. Silje Bjerke, Sheila Berntsen og Sylvia Johnsen deltok, men knivet om kvalitetspoengene hakket bak.

Turneringsleder valgte et sjelden system

for matching og det ble gjenstand for debatt. Spesielt siste runde førte til litt misnøye da det på grunn av trekningen ikke var mulig å sikre plassering med egen seier.

Det skapte ekstra spenning for de norske deltakerne i siste runde. Med bonde mindre i dårligere sluttspill presset Johnsen fram seier, og kastet seg foran Bjerke og Bernsten på tabellen. Dermed oppsto den merkelig situasjonen at nest beste nordmann i ratingprestasjon falt bak, mens relativt sett det dårligste norske resultatet lå fem plasseringer høyere, på femte plass.

Svensk protest

Protestene kom fra en svensk tilskuer på Internett. En feil i overføringen gjorde at flere trodde Hagesæther fikk en venneremis av Bjerke i siste runde. Partiet online viser at Hagesæther satt offiser i slag flere ganger, men det stemmer ikke.

Misforståelsen hos den forvirrede svensken ble først oppklart da protesten kom opp på kongressen til Nordisk sjakkforbund flere uker etter.

Arrangørene hadde til tider problemer med overføringene på nettet på grunn av pc-virus. Likevel klarte arrangørene å overføre de første bordene online. Flere tusen

sjakkinteresserte brukte sidene daglig for å holde seg oppdatert på turneringen.

Allsang på Skansen

De naturlige omgivelser rundt spillelokalet midt i Stockholm dannet en fin ramme rundt turneringen. Alle fikk invitasjon til middag på Gröna Lund (tivoliet). Det gikk dessuten ut et tilbud til spillerne om gratis inngang på Skansen, den svenske versjonen av folkemusikk på Bygdøy.

Et høydepunkt i uken var siste allsang på Skansen med tv-kjendis Lasse Berghagen og Carola som sang "Fångat av en stormvind".

Hagesæther kommentere

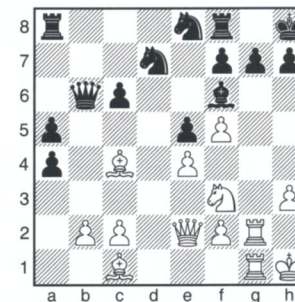
Ellen Hagesæther, 2169

Evgenia Peicheva Hansen, 2185
Konge-Indisk i forhånd [A07]

I 6. runde møtte jeg den nest høyest rangerte spilleren: Evgenia Peicheva Hansen. Imidlertid hadde ikke Evgenia spilt en seriøs turnering siden OL i Istanbul i 2000. Jeg regnet dermed med at hun var rusten. I tillegg hadde jeg et forsmedelig tap fra soneturneringen i 1999 å hevne.

1.Sf3 d5 2.g3 Lg4 3.Lg2 Sd7 4.d3 e6 5.0—0 Ld6 6.Sbd2 Se7 Det er mer vanlig for svart å stille seg opp med Le7 og Sgf6. 7.De1 0—0 8.e4 c6 9.h3 Lh5 10.Kh1 e5 11.g4 Lg6 12.Sh4 a5 13.Sf5 Lxf5 14.gxf5 Fra nå av er hvits plan lagt (angrep langs g-linjen). Partiet blir behagelig for meg å spille, selv om stillingen objektivt sett er ganske jevn. 14...dxe4 15.dxe4 b5 16.Tg1 Kh8 17.Sf3 Å spille springeren til h5 via f1 og g3 er også en interessant idé. Jeg valgte imidlertid den raskeste og mest direkte fortsettelsen. 17...Dc7 18.Lf1 Sg8 19.a4! Fører til at hvits

hvitfelt løper kan bli aktiv 19...Sgf6 20.Lg5 Varianten 20.axb5 cxb5 21.Lxb5 Dxc2 fristet meg ikke, da svarts brikker blir mer aktive enn nødvendig. 20...Db6 21.Ld3 Lc5 22.Tg2 Lb4 Her sliter svart med å finne de riktige trekkene, og gir hvit trekket Tg2 helt gratis 23.De2 bxa4 Nå ble hvitfelts løperen glad. Imidlertid ser jeg ingen bedre trekk for svart. 24.Tag1 Se8 25.Lc1 Le7 26.Lc4 Lf6

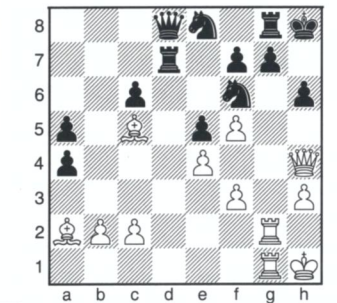

27.Sg5 Dette lurer fram et avbytte som holder svart nede; springeren på e8 kan ikke flyttes, og svart får ikke forbindelse mellom tårnene sine 27...Lxg5 Eller 27...Sd6 28.Dh5 Lxg5 29.Txg5 Sf6 30.Dh4 Sxc4 31.Txg7 c5 32.Lg5 og +. Men svart har 30...Sdx4, som gjør at varianten holder for svart, følgelig burde hun ha forsøkt 27...Sd6 Det er

Christin, Ellen og Svetlana: Norsk suksess midt i idylliske og svenske omgivelser!

mulig at jeg da skal svare 28 La2. 28.Txg5 Sdf6 29.f3 Mer solid enn 29. f4. 29...Dc7 30.La2 Td8 31.Le3 Aktiviserer svartfelts løperen 31...Td7 32.Lc5 Tg8 33.Df2 h6? Alvorlig svekkelse av svarts kongestilling. Men det er ikke lett å finne gode trekk for svart her. I tillegg til at hvit har press på kongefløyen, er svarts bondestruktur på damefløyen dårlig. 34.Dh4 Dd8 35.T5g2

35...Sd6?? Na er partiet tapt, men svart var nødt til å gjøre noen med trusselen Lf8, noe som ikke er så lett. Antageligvis var 35...Kh7 det beste, da det ikke er opplagt hvordan hvit fortsetter angrepet sitt. Eksempelvis 35...Db8 36.Lf8 Kh7 37.Lxg7 Txg7 38.Txg7+ Sxg7 39.Dxf6 Sh5 40.Dxc6±. 36.Lxd6 Txd6 37.Lxf7 Td1 38.Lxg8 Txg1+ 39.Txg1 Dxg8 40.Dg3 Sd7 41.Td1 De8 42.Dg6 1—0

Sluttstillingen i Nordisk mesterskap for kvinner 2003

Navn	ELO	Resultat	P	Perf
1. Ellen Hagesæther	2169	+13 +05 +10 +07 =02 +09 =03 =04 =08 7.0	2354	
2. Agrest, Svetlana wm SWE	2238	=06 +03 +11 +08 =01 +10 +07 =09 =04 6.5	2291	
3. WIM Johansson, Vic. SWE	2167	=11 =02 +06 =10 +08 +16 =01 =07 +09 5.5	2201	
4. Andersson, Christin SWE	2149	+12 =08 =15 =05 +14 =07 +10 =01 =02 5.5	2177	
5. WF Sylvia Johnsen	2102	+17 =01 =14 =04 +12 +11 =09 +13 +15 5.5	2135	
6. Dalmau, Anneli SWE	2090	+02 =07 =03 =12 +15 =08 +17 +14 +16 5.5	2155	
7. Jiretorn, Eva SWE	2146	+15 +06 +08 =01 =10 =04 =02 =03 =13 5.0	2158	
8. Silje Bjerke	2093	+18 +04 =07 =02 =03 +06 +11 =10 =01 5.0	2164	
9. Hansen, Evgenia wm DEN	2185	+16 =10 +12 +14 =11 =01 +05 =02 =03 5.0	2136	
10. WFM Sheila B. Berntsen	2132	+14 +09 =01 +03 =07 =02 =04 =08 +18 5.0	2170	
11. Horn, Emilia SWE		=03 +16 =02 +15 =09 =05 =08 +18 =17 5.0	2134	
12. Frisk, Ellinor SWE		=04 +17 =09 =06 =05 +18 =13 +16 +14 4.5	2062	
13. Breen, Veronica SWE	1998	=01 =14 +18 =16 +17 =15 +12 =05 =07 4.0	2007	
14. Agrest, Inna SWE		=10 +13 +05 =09 =04 =17 +18 =06 =12 3.5	1992	
15. Almer, Julia SWE		=07 +18 =04 =11 =06 =13 =16 +17 =05 3.5	1977	
16. Olsen, Miriam F DEN	2036	=09 =11 =17 +13 +18 =03 =15 =12 =06 3.0	1923	
17. Krzymowska, Adriana SWE		=05 =12 =16 =18 =13 =14 =06 =15 =11 1.0	1674	
18. Krzymowska, Amelia SWE		=08 =15 =13 +17 =16 =12 =14 =11 =10 1.0	1677	

træk
vind

Politiken Cup 2003 Moro med Magnus

Av Trond Romsdal

Politiken Cup 2003 ble annerledes på mange måter. For arrangøren var det stort å ha 241 spillere på startstreken. For oss 29 nordmenn skulle Magnus Carlsen innfri våre forventninger og vel så det. I de siste turneringene før

Politiken Cup fikk man inntrykk av at Magnus hadde vært litt "Slow starter". Like før hadde han startet Barentsmesterskapet med 2 remiser og deretter bare seire. Om ikke det var så tydelig i NM, så var det litt av det samme der. I første runde av Politiken Cup tenkte jeg mitt når Magnus spilte remis mot Marte Egeland i første runde. De tankene var omtrent som følger: *Bare vent, Magnus kommer, og da kommer han sterkt!* Etter fire runder fikk jeg rett.

Magnus mot fem sterke stormestre

Magnus hadde trykket pedalen i bånd og hadde 3,5 poeng. I femte runde skulle Magnus testes mot GM Chris Ward fra England (se partiet). Det ble en meget sterk seier. Runden etter bød på en ny GM. Det ble remis mot turneringsvinneren Sasikiran. Siden ble det tre super-GMere til. Mot dem ble det en seier og en remis mens Yusupov viste seg for sterk. Imidlertid ble det det eneste tapet for Magnus og IM normen ble slått med et halvt poengs margin. Det var bare å skynde seg bort å gratulere.

PS! Av de andre norske spilte Leif Erlend også en sterk turnering (se s. 24). Også Geir Sune Tallaksen glimtet til i sin jakt på IM-normen og Eirik Gullaksen begynte sterkt med +3 = 3. Resultatene til de øvrige 25 norske deltagere forble mer normale.

Magnus kommentere

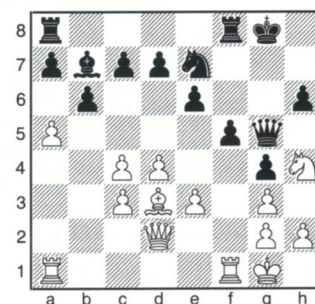
Magnus Carlsen, 2385

Chris Ward, 2531

Nimzo-Indisk, E13

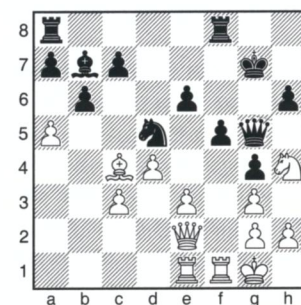
Det er en morsom historie bak dette partiet. For ikke lenge siden publiserte Chris Ward den glimrende boken "The Nimzo-Indian Kasparov Variation" som tar for seg trekket 4.Sf3. Jeg leste denne boka i forberedelsene til partiet mot Ward, og fikk betaling for innsatsen.

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Sf3 b6 5.Lg5 h6 6.Lh4 g5 7.Lg3 Se4 8.Dc2 Lb7 9.e3 Lxc3+ 10.bxc3 Sxg3 Planen med d6 fulgt av f5 er også mulig, og fører til en svak fordel for hvit. **11.fxg3** Dette er den vanligste fortsettelsen i våre dager. Hvit ønsker å åpne opp flinjen snarere enn h-linjen for å angripe f7 (selv om svart rokerer langt) og for å spille på de hvite feltene på kongefløyen. **11...g4** En mer solid plan er d6 og Sd7. **12.Sh4 Dg5 13.Dd2** En annen mulighet er 13.Df2, men dette vil oppgi kontrollen over e4. **13...Sc6 14.Ld3 Se7 15.0-0 f5 16.a4** Denne bonden kan bli irriterende på a5, men hvis svart spiller 16...a5 for å stoppe framstøtet, fortsetter hvit med 17.Tab1 for å kunne svare på 17...Lc6 med 18.d5! **16...0-0 17.a5**

17...d5 En dårlig idé. Wards bonde på e6 blir altfor svak, spesielt siden kongen hans også står utsatt til. Han burde heller ha satsset på dobbelt brikkebytte med 17...Sg6 18.Sxf6 Dxf6 19.Tf4

Le4 20. Lxf6 fxe4 som i Zviagintsev-Prokopchuk i det russiske lagmesterskapet i 1996. Hvits posisjon er mer behagelig, men svart burde kunne holde unna. **18.De2** Sterkere var 18.cxd5! og nå: A) 18...Sd5 19.c4 De3 (19...Se3? taper etter 20.Tf4; 19...Sf6 blir besvart med 20.d5 og 19...Se7 levner svart lite motspill etter for eksempel 20.Tf4.) 20.De3 Se3 21.Tfe1 med klar fordel for hvit. B) 18...Ld5 19.Tf4 er også klart bedre for hvit. Likeledes med C) 18...ed5. **18...Kg7** Svart planlegger å slå c4 og så spille Sd5, men dette fungerer ikke. **19.Tae1** Nå var ikke lenger 19.cd5 effektivt siden svart etter 19...Sd5 20.c4 kan spille 20...Sc3. **19...dxc4** Dette taper omtrent med det samme, men det er vanskelig å komme opp med alternativer. **20.Lxc4 Sd5**

21.e4! En kraftfull framrykning som splitter svarts forsvar. **21...Sxc3** Hva annet? Etter 21...fe4 22.De4 blir det vanskelig for svart å forholde seg til truslene De6 og Ld3. **22.Dc2** Det beste trekket, som sikter mot c7. **22...Lxe4** Etter dette trekket er svart fortapt, men 22...Se4 23.Le6 ville egentlig ikke vært særlig bedre. **23.Dxc3 Tae8 24.axb6 axb6 25.Lb5!** Et godt trekk som bytter bort svarts sterke løper på e4. For resten av partiet nesten kommentar overflødig. **25...Te7 26.Lc6 Lxc6 27.Dxc6 Tf6 28.Dc3 Tff7 29.d5+ Df6 30.De3 exd5 31.Sxf5+ Dxf5 32.Txf5 Txe3 33.Txf7+ Kxf7 34.Txe3 d4 35.Te4 c5 36.Kf2 Kf6 37.Ke2 b5 38.Kd3 h5 39.Te81-0**

Magnus vil bli stormester som 13-åring

Magnus Carlsen er helt ustoppelig. Vi spurte om planer og mål i tidene fremover - og de er ikke akkurat snaue.

Av Ole Valaker

Magnus er ikke sjakkproff, men han er fornøyd så lenge han får spille og det attpåtil går bra. Det sier Henrik Carlsen som har tatt med seg hele familien på reisebot i ett år. I skrivende stund befinner de seg i Montenegro, der Magnus leder EM i G14-klassen halvveis. VM-sølvmedaljøren fra G12 i fjor har åpenbart lagt nok en alen til sin vekst. Den innsatsen var definitivt ikke et blaff - Norge kan trolig venne seg til å ha en gullkandidat i de store ungdomsmesterskapene i årene fremover. Normalt ville en slik prestasjon utløst ovasjoner og superlativer, men Magnus Carlsen - som fyller 13 år i november - har for lengst gjort oss bortsjømte. Han fullførte IM-tittelen i juli, og var et halvt poeng fra stormester-napp i Scwarzacher Open i Østerrike nylig.

Lurte stormester

Se hvordan han svindlet Hertneck (GM, 2524, partiet ble remis) med sort der. Han er blitt sikrere og har selvtilit mot hvem som helst, skriver Henrik Carlsen i en e-post fra Montenegro. Familien har solgt den ene bilen og leid ut huset i L o m -

medalen i Bærum. Selv de ikke-sjakkspillende jentene, det vil si mor og tre søsken, skal være fornøyde med opplegget.

Et år på reisebot kan anbefales for de med lopper i blodet og litt penger på bok, sier pappa Carlsen.

Skolearbeidet blir gjort sammen med foreldre eller selvstendig. Sjakktreningen med Simen Agdestein er imidlertid litt amputert på grunn av all reisingen.

Magnus trente litt med Simen før avreise til EM og så blir det vel litt i jula. Magnus er heldigvis svært selvgående, og følger med på turneringene som blir formidlet via internett.

Innsatsen i Østerrike, der ratingprestasjonen var hele 2537 over ni runder, har gjort drømmen om stormester-tittelen høyst reell:

- Han kunne nok tenke seg å være 13 år, og ikke 14 eller mer.

- Og planene fremover?

- Han spiller omtrent like mye som før.

Vi skal til EM for klubb-lag, VM f o r

ungdom, og kanskje til en IM-gruppe på Sicilia. I desember/januar blir det GM-gruppen i Budapest, så Rilton Cup i Stockholm, kanskje Corus C og Gausdal, ramser Henrik Carlsen opp.

Ingen stopp?

Men alle har jo lurt på når det stopper opp? For det må jo stoppe opp? Personlig syntes undertegnede å ane tegn til stagnasjon rundt Bergen International i fjor og utover høsten. Et nett-søk på ratingutviklingen viser også at han hadde en ørliten knekk i sin bratte ratingkurve på det tidspunktet.

Hvis dette faktisk var en litt vanskelig periode for Magnus spillemessig, er det ingen tvil om han er kommet over kneiken. I så fall er han bedre rustet til å takle motgang som må komme fremover enn hvis utviklingen hadde gått rett til himmels.

foto: Finn Haug

Kontroversielt EM

Ellen Hagesæther var eneste norske deltaker i EM - både åpen klasse og kvinneklasser - i Istanbul i starten av juni. Hagesæther plukket 4,5 av 11 poeng, en ratingprestasjon på 2206. Pia Cramling, Sverige, ble europamester etter en spennende stikkamp mot litauiske V. Cmilyte. Z. Azmaiparashvili fra Georgia trakk det lengste strået i åpen klasse.

Det var imidlertid ikke bare sjakk som kom i fokus under turneringen. Det hersket en enorm misnøye blant deltakerne, og arrangørene og det Europeiske Sjakkforbundet måtte tåle massiv kritikk for å ta kunstig høye priser for hotell, transport og deltakeravgift.

ÅPEN KLASSE: 1. Azmaiparashvili, 2678, GEO 9,5/13, 2. Malakhov, 2672, RUS 9. DAMEKLASSEN: 1. Cramling, 2470, SWE 8,5/11. Ellen Hagesæther, 4,5/11.

VERDEN

Kasparov kontra Azmai

I fortsatt vente på en endelige avklaring av spørsmålet om hvem som egentlig fortjener tittelen «Verdensmester», holder Gary Kasparov formen ved like mot mer tilgjengelige stormestre. Sist i september måned møtte Kasparov således EM Zurab Azmaiparashvili i en mini-match over fire hurtigpartier på Kreta. Lokalt tjente matchen som forspill til årets Europamesterskap for klubblag (ECCC) fra 27. september til 5. oktober. I tillegg til Gary Kasparov og en lang rekke andre verdensstjerner deltar Asker SK med Magnus Carlsen på førstebord foran GM Berge Østenstad og GM Jonathan Tisdall.

Heder til Peter Heine

Ungdomslandslaget populære og faste trener, den danske stormester Peter Heine Nielsen, ble på Nordisk Sjakkforbunds kongress 18. september i Århus kåret til Nordens Sjakkspiller for perioden 2001-2002. Bakgrunnen for utnevningen var Peter Heines seier i blant annet Hastings Premier turneringen.

Tidens topp-10

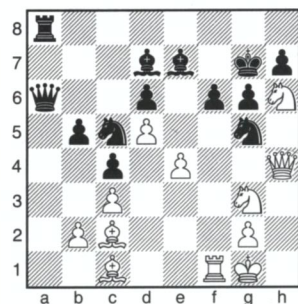
Ifølge oktoberutgaven av FIDEs kvartårlige styrkeliste er verdens ti beste spillere for tiden:

1. Kasparov, 2830, 2. Kramnik, 2777, 3. Anand, 2766, 4. Bareev 2739, 5. Shirov, 2737, 6. Topalov, 2735, 7. Grischuk, 2732, 8. Adams, 2725, 9. Svidler 2723 og 10. Leko, 2722. Og: 189. Simen Agdestein, 2573, 426. Einar Gausel, 2525, 671. Leif E. Johannessen, 2495, 779. Rune Djurhuus, 2483, 828. Berge Østenstad 2479 og 1169. Magnus Carlsen, 2450.

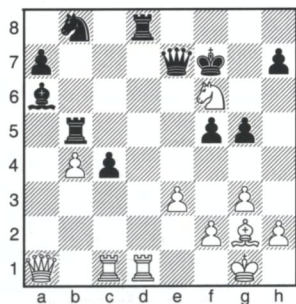
DU TREKKER...

av redaksjonen Tre gange Magnus Carlsen og plukk fra Landsturneringen 2003. Løsninger står på side 28.

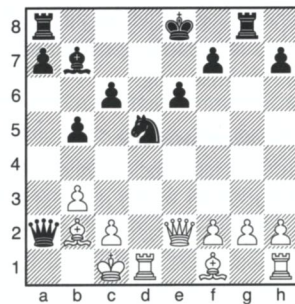
Nr. 1: Hvit trekker

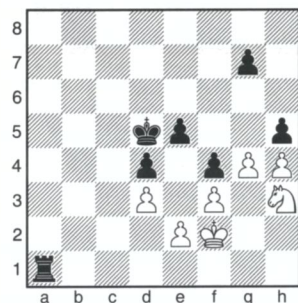
Nr. 2: Hvit trekker

Nr. 3: Hvit trekker

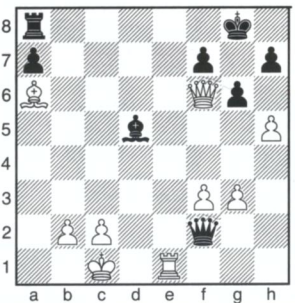
Nr. 4: Svart trekker

Nr. 5: Hvit trekker

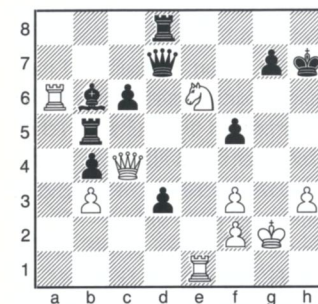
Nr. 6: Hvit trekker

Av Leif Erlend Johannessen

Landsturneringen er alltid en vanskelig turnering for meg og kanskje litt preget av rust måtte jeg tåle to fortjente tap tidlig – mot Hansen og Dannevig – etter åpningshavari i begge partiene. Allikevel hang jeg nogenlunde med i tetstriden i tidens jevneste Eliteklasse og med et annet utfall i den kritiske åttenderunden kunne slutttabellen ha sett annerledes ut:

Østenstad (2469) – LEJ

Hittil har jeg spilt et godt parti og etter det naturlige 45...Te8! vinner svart i alle varianter. Viktige faktorer er fribonden på d3 og den dødelige bindingen i e-linja, som paralyserer springeren hans. Jeg gir ingen varianter for å underbygge denne påstanden, men ber leseren om å stole på min evaluering! I partiet la jeg dessverre inn 45...d2? 46.Td1! (av en eller annen grunn tittet jeg kun på 46.Sg5+? Kg6 47.Te6+ Kh5!, da svart vinner) før jeg spilte 46...Te8, men etter 47.Dh4+ Kg8 48.Sg5 var det plutselig hvit som hadde alle sjansene; angrepet hans er livsfarlig. Legg merke til at uten ...d2 Td1-sekvensen ville jeg i denne stillingen simpelthen slått tårnet hans på e1.

Berge klarte da også å ro helpoenget i land og da han også vant sisterunden mot Lie, cruiset han inn til sin sjettede kongepokal. For min del ble NM til slutt en skuffende forestilling, men som partinutten over viser var det små marginer!

Politiken Cup

Bare noen dager etter at Landsturneringen var over, bar det så av gårde til København og Politiken Cup som ble

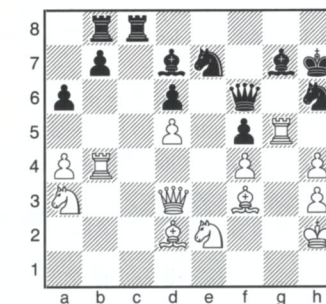

Opptur og nedtur....

Som mer eller mindre flittig juss-student, blir det dessverre ikke så mye tid til sjakk for tiden. Da gjelder det å utnytte feriene godt! Etter rundt 60 (!) seriøse turneringspartier i sommer, kan det være på sin plass med en liten oppsummering.

en stor opptur. Jeg spilte stort sett solid og god sjakk og kjempet i toppen gjennom hele turneringen. Med seier i siste runde ville jeg sågar ha sikret meg en plassering på topp tre:

LEJ - Beliavsky (2668)

Jeg har utspilt ham fullstendig og etter 33.Sc4! kunne han slengt inn håndklede med en gang; d6 og b6 er svake punkter, men den store trusselen er Lc3! med en dødelig spidder i den lange diagonalen (dette trekket følger også hvis han prøver 33...b5, f.eks 34.Lc3 bxc4 35.Lxf6 cxd3 36.Txg7+ og hele huset faller). Springertrekket er for øvrig en god illus-

trasjon over temaet "the principle of the worst placed piece", som Mark Dvoretzky har formulert: Søk etter de/den av brikene dine som står plassert dårligst, og forbedre deres posisjon. Springeren var åpenbart malplassert på a3, hva er vel mer logisk enn å bringe den i spill?

Etter at jeg overså denne muligheten, snudde trenden litt og han kjempet seg heroisk tilbake i partiet gjennom å ofre to (!) kvaliteter og da jeg i tillegg tillot en taktisk overrumpling var bare å resignere. En kjip avslutning på turneringen, men Beliavsky imponerte grenseløst med sin fighterrevne.

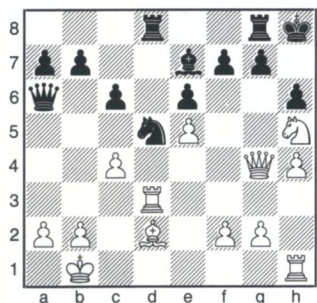
Uansett var Politiken Cup en suksess for mitt vedkommende. For første gang siden jeg erobret tittelen, tok jeg GM-napp og jeg beviste også at jeg er i stand til å spille jevnt med svært sterke stormestere.

Malmö Master

Fra København gikk turen så nærmest rett til Malmö og en lukket stormesterturnering der. Jeg fulgte opp spillet fra uken før og uten tap endte jeg på 6 poeng av 9 og andreplass, med en prestasjon

rundt 2600. Her er en smakebit fra Malmö Masters:

McShane (2619) - LEJ

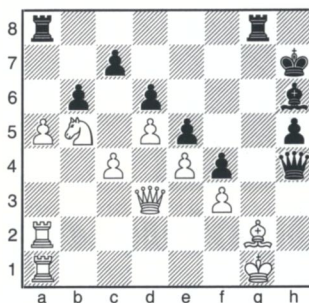
I en Caro Kann spilte jeg veldig sjablonmessig like etter åpningen og jeg balanserte allerede på kanten av stupet. **21.Tc1?** Misser momentet! Dette trekket er altfor slapt og lar svart overta initiativet. I etteranalysene kom vi raskt fram til kølle-sløget 21.Lg5! da det hvite angrepet bør avgjøre greit. Feks 21...f6!? 22.exf6 gxf6 23.Tf3! og svarts stilling rakner i sømmene. **21...Se3!** Dette er poenget og løser alle mine problemer. Springeren på d5 var et problembarn, nå klarer jeg å manøvrere den til en trygg tilværelse på f5 samtidig som jeg overtar d-linjen. Luke innrømmet etter partiet at han hadde oversett denne ressursen. Etter **22.De4** (22.Txe3 Txd2 er åpenbart godt for svart) **22...Txd3 23.Dxd3 Sf5 24.Lc3 Td8 25.De4 b5!** måtte han spille svært presist for å berge halvpoenget. Etter dette la jeg inn en hurtigsjakkturnering i Tyskland (Mainz, med over 50 stormestere på startstrekken!) og Modum GP, før det var tid for min siste sjakklige opptreden denne sommeren: en lukket stormesterturnering i Aten.

Akropolis Open

Det spesielle med denne turneringen var at den ble spilt med FIDEs offisielle betenkningstid, dvs 90 minutter på hele partiet pluss 30 sekunder tillegg per trekk. Jeg har aldri hatt noen spesielle motforestillinger mot denne tiden før, men i Aten var min håndtering av klokka mildt sagt kritikkverdig. I praktisk talt hvert parti brukte jeg opp all tiden før det var

gått 25 trekk og måtte så sitte gjerne i en-to timer med såkalt "evig tidsnød". I teorien har man alltid 30 sekunder per trekk, noe som høres tilforlatelig ut; men i praksis tapper disse sekundene veldig fort! (man er også nødt til å notere hele veien). Jeg satte standarden allerede i første runde:

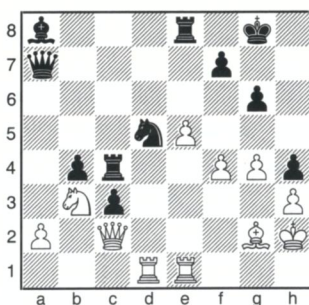
LEJ - Vouldis (2539)

Et typisk scenario i Kongeindisk: I sin iver etter å matte meg på kongefløyen har svart ofret offiser, men i diagramstillingen er det åpenbart at han ikke har så mye som frugg av angrep. Derfor bestemte jeg meg for å hjelpe ham litt... **32.axb6??** En horribel overseelse! 32.Sxc7, 32.Df1 eller til og med 32.a6 vinner alle enkelt. **32...Txg2+!** og jeg var tvunget til å gi opp på direkten. Jeg blir matt eller må gi dama i varianten 33.Txg2 Txa1+ 34.Df1 Txf1+ 35.Kxf1 cxb6. Jeg satt relativt lenge i hotellbaren den kvelden!

Noen runder senere bukket jeg matt i ett trekk (!) mot Mastrovasilis i fordelaktig stilling og i åttende runde skjedde dette:

LEJ - Schmaltz (2530)

Ved å bruke en sterk TN fra Berge Østen-

stad overrumplet jeg han totalt i en Hedgehog og fikk kjempfordel ut av åpningen. I diagramstillingen står jeg til vinst, men akk: som vanlig har det kostet for mye tid på klokka. Schmaltz (alias bullet-kongen Hawkeye på ICC!) hadde rundt én time igjen på dette stadiet, jeg var nede på under 30 sekunder... Dette tatt i betraktning er hans neste den beste praktiske sjansen: **33...Sxd5!?** 33...Sh7 34.Te4 og jeg har kontroll. **34.Txd5?** Hvorfor gjøre det så komplisert? Det enkle 34.Lxd5! Lxd5 (34...Txf4? 35.Dxg6+) 35.Txd5 Txf4 36.Sc5! fulgt av Se4 i neste trekk, ville avgjort umiddelbart. I motsetning til partifortsettelsen er jeg langt mer harmonisk i tillegg til at jeg beholder kontrollen over d-linja. Som i partiet mot Beliavsky overser jeg en mulighet til å aktivisere en passiv springer - jfr «the principle of the worst placed piece»! **34...Txf4** Men ikke 34...Lxd5? 35.Lxd5 og jeg truer både på c4 og g6. **35.Te5** Det eneste som dekker trusselen ...Tf2, men dette er en anstrengt offiserskonstellasjon for hvit! **35...Td8 36.Te2 Lxg2 37.Txg2 Tf1** - jeg står fortsatt best, men som resultat av mitt svake 34.trekk har han nå reelt motspill: kongestillingen min er utrygg, den garderte fribonden hans på c3 er en forse å regne med og brikkene mine er generelt klønete og lite fleksible. I tidsnød og frustrert over min egen elendige teknikk, gikk jeg ned uten særlig motstand etter ytterligere 15 trekk.

I siste runde tapte jeg så en død remisstilling mot Kotronias... Alt i alt spilte jeg ikke så dårlig sjakk i Aten, men jeg ble brutalt straffet for en håpløst upraktisk håndtering av den uvante betenkningstiden og tidvis groteske brølere. Neste gang Lahlum kjøper underskriftskampanje her, kan du banne på at jeg skriver under!

For å oppsummere er jeg totalt sett fornøyd med min sjakklige innsats i sommer: Det kostet riktignok noen ratingpoeng, men jeg er temmelig overbevist om at jeg sitter her som en bedre sjakkspiller i dag enn tilfellet var for tre måneder siden!

-LEJ

Barentsmesterskapet 2003 Grillparty, lassokasting og sjakk

Årets lyseste helg ble en opplevelse av de sjeldne for de 78 deltakerne som fant veien til nordlysbyen og Barentsmesterskapet — spesielt utenfor brettet.

av Victor Hansen

Sosiale happenings kom på løpende bånd, og fordommer om for dårlig tid til sosiale aktiviteter ved helgeturneringer ble ettertrykkelig satt på plass. Arrangøren sto blant annet for grillparty, torgsjakk med Magnus og Simen, elvebåttur, lassokasting, bålkos i lavvu (samtelt), og et knallsterkt startfelt i det som kanskje var tidenes sterkeste sjakkturnering i Nord-Norge noensinne.

Flot Internett-dekning

De som fulgte turneringa hjemmefra taler i store ord om Internett-dekninga. Resultater, partier og bilder ble fortløpende lagt ut til glede for mange sjakkentusiaster rundt om i landet. Sjøkk hjemmesidene på www.chessbar.org. Omtalen i den lokale Altaposten var også sjeldent god. Dagen før turneringsstart fulgte et eget annonsebilag om

Simen Agdestein var som vanlig best da det gjaldt.
(foto: Finn Haug)

Barentsmesterskapet med avisa! I mandagsutgaven dagen derpå fikk sjakkene mye mer omtale enn fotballen - ei helside mot en liten notis var rått parti. Det står altså bra til med sjakken i Alta, men ikke så bra med fotballen.

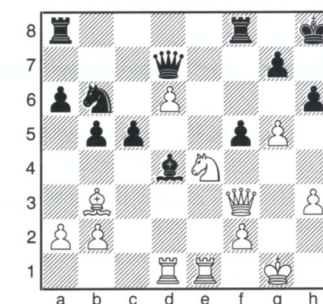
Simen foran Magnus

I A-gruppa ble det tredobbelt norsk øverst til tross for sterk invasjon fra Russland. Forhåndsfavoritt Simen Agdestein lurte til seg en førsteplass (slik han ofte gjør), mens det store lille talentet Magnus Carlsen ble nr. 2 med litt dårligere kvalitet. I 5. og nest siste runde viser Simen hva som er forskjellen på å være stormester og "bare" internasjonal mester:

Simen Agdestein (2576)

Gennadij Kiselev (2437)

Hvit har ei god stilling, og utnytter dette til fulle.

21.Sxc5! 21...Dc8 Svart velger å trekke dronninga og står naturligvis svært dårlig uansett. Svart kan ikke ta springeren fordi 21...Lxc5 22.Te7 er fullstendig knusende. Det beste svarte har er faktisk å gi dronninga, for etter 22...Dd8 23.gxh6 er svarts stilling ruin. 23...gxh6 24.Dc3†. **22.Se6 Lxb2 23.Sxf8 Dxf8 24.d7 1-0**

Sluttstillingen i toppen av Barentsmesterskapet 2003:		
1	GM Simen Agdestein	5 av 6
2	FM Magnus Carlsen	5
3	FM Torstein Bae	4½
4	IM Aleks. Feoktiskov	4
5	Trond Romsdal	4
6	IM Gennadij Kiselev	3½
7	FM Helge A. Nordahl	3½
8	Viktor Paulsen	3½
9	FM Stanislav Krylov	3½
10	Alf Roger Andersen	3½
11	Henrik Carlsen	3½
12	Pål Røyset	3½

(24 delt. + 56 i de øvrige klasser)

etter hvert å demonstrere at de raget minst et hode høyere enn konkurrentene. Fasit for begge ble 8 poeng, og da man ikke hadde lagt inn tid i programmet for en eventuell stikkamp, ble tittelen delt denne gang.

Sluttstillingen:		
1-2	GM Curt Hansen	8
1-2	GM Evgenij Agrest	8
3	GM H. Stefansson	7
4-5	GM Helgi Olafsson	6
4-5	GM Jonny Hector	6
6-7	GM Einar Gausel	5½
6-7	IM Davor Palo	5½
8-10	GM Lars Schandorff	5
8-10	GM Heikki Kallio	5

Individuelt Nordisk mesterskap 2003 i Danmark

BLEK NORSK INNSATS

av Einar J. Gausel og Kjetil A. Lie

Nordisk mesterskap i Århus ble ingen minneverdig turnering for de norske representantene, Kjetil Lie og Einar Gausel. Kjetil fikk en tung start, og kom seg aldri helt ned i hockeystilling, til tross for en rekke lovende stillinger underveis. Den avsluttende nedspillingen av danskenes stigende stjerne Davor Palo var et brukbart plaster på såret, men 4,5 av 11 var dog skuffende.

Einar hadde heller ingen grunn til å juble. Dette var hans første turnering på over et år, men 2 av 6 med svart, og 5,5 poeng totalt, var et stykke under forventet.

Kampen om gullet utviklet seg etter hvert til en duell mellom feltets to superstormestere, Curt Hansen (Danmark) og Evgenij Agrest (Sverige). Begge måtte tåle hvert sitt nederlag i starten, men de klarte

REDAKTØR av Norsk Sjakkblad

er medlemsbladet til Norges Sjakkforbund (NSF). Bladet kommet ut seks ganger i året i samproduksjon med USFs Førsteraden og distribueres til alle medlemmer i NSF. Opplaget er på snau 3000.

- Er du interessert i sjakk?
- Har du lyst på å få nærkontakt med hele sjakk-Norge?
- ... Og evner du å formidle stoff på en visuell og spennende måte?

Da bør du overveie å søke jobben som redaktør av Norsk Sjakkblad!

Da vår redaktør har sluttet blir rollen som redaktør ledig fra og med nr. 1/2004. NSF søker derfor en redaktør som med utgangspunkt i medlemsbladets nåværende format og layout kan videreføre bladet, gjerne over en lengre periode. Alle søknader og innspill vil bli vurdert nøye.

Redaktøren er ansvarlig for NSF's del av bladet - fra de blanke ark til trykkklart manus leveres til trykkeriet. NSB produseres med programmene: PageMaker 6.5, Photoshop, ChessBase og Microsoft Office. NSF stiller PC og al programvare til rådighet.

Redaktørens lønn og ansettelsens lengde skjer etter avtale.

For ytterligere opplysninger kan du henvende deg til NSF's generalsekretær Bjarke Kristensen. Sjakkkontoret, tlf. 22 15 12 41, faks 22 71 00 07 eller sjakkfor@online.no

Søknad sendes til: Norges Sjakkforbund, Frenningsv. 3, 0355 Oslo. Søknadsfrist: 10. desember 2003 (gjerne før).

DU TREKKER...
Løsninger

Oppgavene står på side 24.

1) Magnus Carlsen - Hans Krogh Harestad, Politiken Cup 2003. Hvits to første trekk åpner diagonale b1-h7 med spektakulær virkning. **34.e5! dxe5 35.Sh5+! gxh5** og dermed er scenen satt for offerfesten **36.Dxg5+! fxg5 37.Tf7+ Kxh6 38.Txh7 † 1-0**

2) Magnus Carlsen - Koneru, Politiken Cup 2003. Kombinasjonen av sorts åpne kongestilling og det dårlige samarbeidet mellom offiserene ble hennes skjebne etter **39.Sd5! 1-0**. Å ofre en kvalitet på springeren gjør ikke situasjonen mindre håpløs for sort og uansett hvor sort setter dronningen går det feil. Se 39...Dd6 40.Sc3! eller 39...De6 40. Sc7 og på øvrige D-trekk avgjør 40.Df6+.

3) Magnus Carlsen - Stig Gabrielsen, NM Landsturneringen 2003. Temaet her er klassisk, sorts konge har blitt værende i sentrum minst et trekk for lenge og konsekvensen var teppefall etter **18.Txd5 1-0** da sort mister sin Lb7 etter 18...cxd5 19.Dxb5+.

4) Bjarke Kristensen - Berge Østenstad, NM Landsturneringen 2003. Normalt bør sorts materielle fordel være avgjørende men hvits festningsanlegg kan det være vanskelig å forsere. For eksempel 51...hxg4 52.fxg4 er ikke helt klart. Berges fine tekniske løsning etterlot dog ingen tvil. **51...Ta6! 52.Sg5** Etter 52.g5 Ta1 53.Sg1 Kc5 går sorts konge til d2 og hvit kommer i trekkvang. **52...Th6!** Igjen var 52...hxg4 53.fxg4 Th6 54.Sf3 mye mindre klart. **53.Sf7** Eller 53.gxh5 Txh5 54.Sf3 Ke6 fulgt av omplassering til Kf5 og Tg3 med seier. **54...hxg4 0-1**.

5) Rune Djurhuus - Stig Gabrielsen, NM Landsturneringen 2003. Sort hadde nettopp spilt e7-e5 i håp om å få lov til Sxd5 fulgt av Le6 med brukbart spil. Rune hadde selvsagt andre planer. **30.Sxe5! dxe5 31.Dxe5** Bindingen av Sf6 avgjør alt. **31...Ta6 32.Sxf6 Txf6 33.Taf1 Lf5 34.h4! 1-0**. Hvits siste trekk frigjorde plutselig Tf2 fra oppgaven med å dekke på h2 hvorpå sort mister mye materiale i f-linjen.

6) Torbjørn R. Hansen - Øystein Dannevig, NM Landsturneringen 2003. Her er det den lille randbonden som gjør den store forskjellen. **30.De5! gxh5** Varianten som forble skjult var 30...Df3 31.h6 f6 32.De7 Lf7 33.Lc4! Tf8 34.Dxf7+! Txf7 35.Te8+! Nu avgjorde hvit i stedet med **31.Tf1 Dc5 32.Td1 Db6 33.Dxd5 Tb8 34.De5 1-0**.

Harald Borchgrevink NATO-mester

Det norske laget tok bronse i lagkonkurransen

Av Harald Borchgrevink

Det 14. Natomesterskapet i sjakk ble avholdt i Høvelte, Danmark 8 - 13. september. Arrangør var den kongelige danske livgarde, og deres leir var også vertskap for turneringen. Det norske laget bestod i år av seks spillere samt to "officials", veteran Jan Eggum og moralsk støttespiller/sekundant Silje Bjerke som var VIPer under mesterskapet.

Reise i stormesterstil

Laget dro fra Oslo 5. September med fergen til København og i beste stormesterstil hadde vi noen dager på å gjøre oss komfortable med forholdene. Rammen rundt mesterskapet på Høvelte Kasserne tre mil fra København sentrum var utmerket, og motivasjonen var på topp da spillingen kom i gang mandag 8. sept. Tyskland har vunnet lagkonkurransen mange ganger, så "anybody but the germans" var håpet både i den individuelle delen og lagkonkurransen. Hvert NATO-land kan stille med inntil 6 spillere. Det spilles en 7 runders individuell sveitserturnering, der spillere fra samme nasjon ikke kan møtes. De fire beste poeng-plukkere fra hver nasjon teller i lagkonkurransen.

Sjans for gull

Det norske laget var jevnt og besatt av mesterspillere og selv om Tyskland hadde høyest ratingsnitt, enset vi sjansen for å frata de gullet i år. Ikke minst da det viste seg at Carl Fredrik og jeg skulle bli de norske gjengangerne på toppbordene. Først da Carl Fredrik tapte et tårnsluttspill som var teoretisk remis mistet han medaljesjansen. Uheldigvis gikk marginene mot oss, og det ble med tredjeplass til slutt bak Tyskland og Polen. Men i den individuelle turneringen gikk det veien, med et halvt bergerbucholtzpoeng fikk jeg førsteplassen foran FM Seel - til stor begeistring for britene vi hadde gleden av å dele bord med på banketten.

Harald Borchgrevink, 2197

Harald kommentere

Pioch Zygmunt, 2242
Dronninge-Indisk, E12

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.a3 Lb7 5.Sc3 d5 6.Lg5 dxc4 7.e4 Le7 8.Lxf6

Da jeg ikke har spilt mye Dronningeindisk før (eg e gammel Fanagutt - ergo disippel av Torresystemet!) var dette en idé jeg fant under partiet. I ettertid fant jeg kun fire partier på ChessBase, hvorav tre av GM Loek VAN Wely, dog med 3 av 4 for hvit (ingen tap). Ideen med å spille e5 uten at sort får plantet en hest på d5 med det første. **8...Lxf6 9.Lxc4 0-0 10.0-0** Awiker fra van Wely. Godeste Loek (oda sikkert teorien) spiller e5 tidligere, men jeg ville ikke ødelegge fleksibiliteten til sentrumsbøndene mine ved å velge e eller d5 enda. **10...Sd7** Her er nok 10...c5 bedre. Da må 11.d5 spilles, rik-

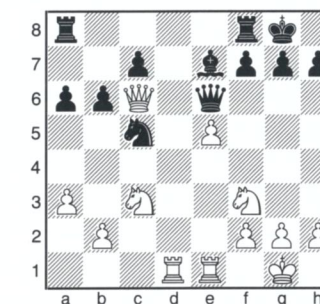
Resultater

- Individuelle resultater:
1. Harald Borchgrevink 6 av 7
  5. Carl Fredrik Ekeberg 5
  15. Øystein Hole 4,5
  16. Steinar Moen 4,5
  24. Tommy Inbryn 4
  31. Frode Lillevold 3,5

Lagkonkurransen (beste fire spillere):		
Gull	Tyskland	21
Sølv	Polen	20,5
Bronse	Norge	20

tignok blir det en farlig fribonde, men det frigjør e5 feltet for den sorte springer, og sortfelteren står unektelig bedre på f6 enn på e7. Nå blir hvit stående overlegent. **11.e5 Le7 12.Te1 a6 13.d5 exd5 14.Lxd5 Lxd5 15.Dxd5 Sc5 16.Tad1 Dc8 17.Dc6** Sorts hvite felter er et trist skue. **17...De6**

18.Sd5 Tfe8 19.Sd4 Teoretikeren John Watson har så vidt jeg husker skrevet et kapittel i sin «Modern Chess Strategy» om springerparets styrke. Hvilket skoleeksempel som utspiller seg her. **19...Dxc6 20.Sxc6 Ld8 21.Sxd8** På tide å renske opp og vinne sluttspillet. **21...Texd8 22.Sxc7 Tac8 23.Sd5** Ikke 23.b4 Sd3! og sort vinner. **23...Tb8 24.b4 Se6 25.f4 g6 26.g4 Kf8 27.f5 Sg5 28.Kg2 gxf5 29.gxf5 h6 30.h4 Sh7 31.e6 fxe6 32.fxe6 Tdc8 33.Tf1+ Ke8 34.Tf7 Tc2+ 35.Kf1 Sf8 36.Sf6# 1-0**

OSS Grand Prix 2003

Oslo Schakselskap inviterer til GP-turnering i sine nyoppussede lokaler i Bogstadveien 30.

Tidspunkt: 31. oktober - 2. november
Registrering fredag kl. 1700-1800
1. runde kl. 1830

Spillested: OSSs lokaler i Bogstadveien 30

Turneringsform: 5 runder Monrad

Betenkningstid: 1½ time/40 trekk og ½ time/resten

Gruppeinndeling: o/1750

Startavgift: Junior kr 200, andre kr 300
Kr 50,- i rabatt ved påmelding onsdag 22. oktober eller tidligere!

Premiering: 3 pengepremier i hver gruppe, + bøker til 1/3 i hver NGP-klasse

Påmelding:
På Internett-sidene vichan.home.online.no/oss eller
Victor Hansen
tlf. 957 99 891m
e-post: victorh@online.no

Rabatt:
Ved påmelding onsdag 22.10. eller tidligere innvilges kr 50 rabatt i startavgiften!

Sandefjord Master Grand Prix

17.-19. oktober

Tidspunkt: 17.-19. oktober
Registrering senest fredag kl. 1900
1. runde starter fredag kl. 1930

Spillested: Kurbadet, Thor Dahls gate 7 - midt i sentrum

Turneringsform: 5 runder Monrad
Master GP = Høy GP-skala i NGP-serien!

Betenkningstid: 90 min. på 30 trekk deretter 60 min. på resten

Gruppeinndeling: Over/under 1500

Premiering: Gruppe A (over 1500): 5000 - 2500 - 1500
Gruppe B (under 1500): 2000 - 1000 - 500
Øvrige NGP-klassevinnere: 500
For øvrig 1/3 klassevis bokpremiering.

Startkontingent: Senior/Junior kr 300/200

Overnatting: Hotell Kong Carl tlf. 33 46 31 17
Home Atlantic tlf. 33 42 80 00
Rica Park tlf. 33 44 74 00
Sandefjord Herberge tlf. 33 46 40 79
Alle overnattingsstedene ligger 5-10 min. gåtur fra spillelokalet.

Påmelding og informasjon:
Internett:
caissa.cjb.net
(her finnes også påmeldignsoversikt og løpende oppdatert deltakerliste)

Alternativer:
Pål Farmen
tlf. 33 46 54 29 (p)
Einar Kjæmperud
tlf. 33 47 47 17 (p)

Velkommen til Sandefjord!

1999
Karlstad, S
2001
Fredrikstad, N
2003
Sonderborg, DK

Mer info på
www.seniorskak.dk

Premier:
1.pr 5000 DKK
2.pr 4000 DKK
3.pr 3000 DKK
4.pr 2000 DKK
5.pr 1000 DKK
6.pr 500 DKK
+ ratingpremier

Danfoss

Vinneren
kvalifiserer seg til
VM for seniorer 2004
med oppholdet betalt!

Nordisk mesterskap for seniorer 2003

Sønderjysk Skak glæder seg over å kunne invitere til Nordisk mesterskap for seniorer i samarbeid med Nordisk Skak Forbund og Dansk Skak Union.

Mesterskapet avholdes i Sønderborg 11.-19. oktober 2003. For å delta må man være fylt 60 år seinest 1.1.2003 og være medlem i en nordisk sjakkklubb. Vi tilbyr et arrangement hvor det sjakklike og det sosiale samvær er i balanse, og glæder oss over bl.a. å kunne tilby utflukter til interesserte.

Turneringsinformasjon: 9 runder sveitser etter FIDEs regler med 2 timer på 40 trekk og 1 time på resten av partiet. Rundene spilles hver dag fra kl. 14.00-20.00. Det lages en bulletin under turneringen.

Spillested: Quality Hotel, Ellegaardvej 27, DK-6400 Sønderborg tlf. +45 7442 2600. Det spilles i konferansesalen, som er lys og romslig. Overnatting kan skje på spillestedet Quality Hotel. 695 DKK pr. døgn for enkeltrom, 795 DKK for dobbeltrom. Frokost inkludert.

Påmelding skjer til Frank Petersen, Frueløkke 69, DK-6200 Aabenraa, +45 7462 2135 eller e-post frank@petersen.mail.dk. Startavgiften på 200 DKK skal være satt inn hos Sydbank reg.nr. 8065, konto nr. 700 4018, senest 22. september 2003. Oppgi navn, adresse, klubb, ratingtall og fødselsdato.

Knut Brokstads minneturnering

Master Grand Prix 25.-26. oktober

Trondheim Sjakklforening

Trondheim Sjakklforening inviterer nok en gang til Knut Brokstads Minneturnering Master Grand Prix. Vi setter oss som mål å gjenta og forbedre fjorårets suksess!

Tid: 25.-26. oktober 2003

Spillested: Britannia Hotell, Trondheim

Siste oppmøte: Kl. 0930

Gruppeinndeling: Over/under 1500

Turneringsform: 5 runder Monrad

Innkvartering: Spillestedet Britannia Hotell på tlf. 73 800 800
Ellers er byen full av hoteller

Betenkningstid: 1½ time på 40 trekk og ½ time på resten av partiet

Startavgift: Senior kr 300, junior kr 200
(medlemmers av NSF's elitegrupper stiller gratis)

Premiering: Gruppe A (over 1500): 5000 - 3000 - 1500
Gruppe B (under 1500): 3000 - 1500 - 1000
Ellers klassevis 1/3 premiering.

Vi tilbyr:

- Stilfulle spillelokaler i ærverdige Britannia Hotel
- Gratis kaffe samt salg av ymse sjokolade til kostpris

Påmelding og informasjon:
Tom Richard Evensen
Vestre Tunhøgda 12
7058 Jakobsli
telefon 73 19 04 07 (a)
mobil 909 18 597
e-post:
trichaev@online.no

Hjemmesider:
home.online.no/~trichaev/sjakk/tsf/turneringer/brokstad2003/
brokstad2003.html

Norges Sjakkforbund

Frennings vei 3
0588 Oslo

Tlf. 22 15 12 41
faks 22 71 00 07
e-post sjakkfor@online.no
NSF på Internett: www.sjakk.no
Bankgiro 6011.05.33090

Kontoret er åpent
mandag til fredag kl. 10-16
Generalsekretær: Bjarke Kristensen
Medlemssekretær: Bård Andrew

Medlemsavgift 2003 gjennom klubb
Voksen kr 330
junior/kadett kr 150
lille- og miniputt kr 75
Direkte medlemskap i Norges
Sjakkforbund koster det dobbelte.

NSFs sentralstyre

President
Hugo Parr (Nittedal SK).
Tlf. 67 07 21 58p, 22 24 66 00a
e-post famparr@online.no

Visepresident
Ellen Hagesæther (Hauge SK)
Tlf. 22 95 12 57p,
e-post sjakkellen@hotmail.com

Turneringssjef
Øistein Yggeseth (Asker SK)
66 79 68 39p, 22 96 03 01a
e-post oeyggst@frisurf.no

Kasserer
Hans Richard Thjømøe (Drammens SK)
Tlf. 32 84 04 20p, 901 02 191m
e-post hans-richard.thjomoe@hibu.no

Eliteutvalgsleder
Raoul Abrahamsson (SK av 1911)
Tlf. 22 60 07 50p,
e-post raoul.abrahamsson@chello.no

Styremedlem uten portefølje
Trond Romsdal (Tromsø SK)
Tlf. 77 63 11 65p
e-post troms@online.no

USFs leder
Espen Andersen (Moss SKU)
Tlf. 69 25 89 75p, 69 31 18 00a
e-post kiresp@online.no

☆ Nytt fra NSF

av Bjarke Kristensen, generalsekretær

NSFs KONGRESS 2003

Hugo Parr (Nittedal SK) ble gjenvalgt til president.

DET NYE SENTRALSTYRE

NSFs sentralstyre 2003-2004 består av: president Hugo Parr (Follo SK), visepresident Ellen Hagesæther (Hauge SK), kasserer Hans Richard Thjømøe (Drammens SK), turneringssjef Øistein Yggeseth (Asker SK), leder av eliteutvalget Raoul Abrahamsson (SK av 1911), styremedlem Trond Romsdal (Tromsø SK), leder av USF Espen Andersen (Moss SKU). Varamedlemmene er Jøran Jansson (Asker SK) og Sylvia Johnsen (SK Pi).

NM 2005 — ARRANGØR SØKES

Da der ennå ikke var fremkommet en søknad om å få arrangere NM i 2005 fikk sentralstyret mandat av kongressen til å ta beslutning i saken. Sentralstyret oppfordre interesserte om å sende inn søknad senest 15. oktober. For mer informasjon kontakt Sjakkkontoret. I 2004 er det som kjent Molde SK som er vert for årets Landsturnering.

NORGES GRAND PRIX 2003-2004

Norges Grand Prix i sjakk er startet opp med ny sesong. Også i år ble sesongen åpnet av Bergen Sommer GP i regi av Bergens SK. Avgiftene er uendret kr. 30 for seniorer og kr. 15 for juniorer. Premiene er:

Klasse Mester: 5.000 - 2.500 - 1.500 - 1.000. Klassene 1, 2, 3, 4 og 5: 2.000 - 1.000 - 750.

Bemerk! Alle deltakere bør merke seg at de tre (3) øverst plasserte i klassene 1,2,3,4 og 5 får adgang til å spille én klasse høyere ved NM 2004 i Molde. I mesterklasse er det bare vinneren som kvalifiserer seg til Eliteklassen.

Obs! Det innskjerpes at arrangører/turneringsledere må bli raskere til å sende resultatliste med påførte GP-poeng og Elo-rapport til NSF.

SERIESJAKKEN 2003-2004 NM FOR KLUBBLAG 2004

Lagsjakk er spennende og engasjerende og vi oppfordrer klubbene til å delta med flest mulig lag. Men ha i mente - at melde seg på i en turnering er å inngå ei forpliktende avtale om å møte frem og spille sjakk i hver runde.

PÅMELDINGSFRIST 6. OKTOBER
Invitasjon til årets seriesjakk blir senest 8. september sendt til formannen i alle klubber i NSF sammen med gjeldende reglement. Påmeldingsfristen er 6. oktober, og vi ber om at tilsendte påmeldingsskjema blir brukt. Startavgifter og opplegg blir i hovedsak som i fjor. Første runde spilles i helgen 8-9. november.

TERMINFESTING AV ARRANGEMENTER

Vi minner om at hovedfrist for terminfesting av turneringer i høsthalvåret 2004 er 1. november 2003. Søknadsskjema for terminfesting er sendt alle klubber og kretser. Se terminlisten i Norsk Sjakkblad eller på Sjakknett (www.sjakk.no) for reserverte datoer. Det er også mange "faste" arrangementer i 1. halvår 2004 som må komme ut på banen (brettet) før det er for seint.

NSF SØKER ARRANGØRER I 2004

NM-lag finale (terminfestet 19-23/5). Norges Sjakkforbunds Landsturnering NM i sjakk for årene 2005-2007.

Ny moderne nettbutikk

www.sjakknett.no

Vi har fått inn neste generasjon sjakkcomputere

Nå med lavere priser og bedre spillestyrke

Travel

Elo: 1450
64 Nivåer
Begynnere
Kr. 199,-

Advanced Travel

Elo: 1900
64 nivåer
6000 åpninger
Kr. 449,-

Touch Screen

Elo: 2000+
100 nivåer
3650 Åpninger
Håndmodell
Kr. 590,-

Trainer

Elo: 1250
64 Nivåer
Begynnere
Leksjoner
Kr. 299,-

Challenger

Elo: 2000
Arvtageren til bestselgeren Barracuda
Adapter inkludert
Kr. 799,-

Master

Elo: 2140
Leksjoner
50000 Åpninger
Adapter inkludert
Kr. 1499,-

Ditt sjakkutsalg i Norge

Sølvkongen sjakkutsalg, Dyrgravveien 13 b, 3617 Kongsberg Tlf. 32 73 00 63, mob 971 22 477, Fax 32 73 44 64

www.kongsberg.net/kongen

Epost: kongen@kongsbergnett.no